

دفترچه شماره ۲

صبح جمعه

۹۸/۲/۱۹

زمان شروع آزمون: ۹/۱۵

زمان پایان آزمون: ۱۱/۴۵

آزمون ۱۹ مهر ماه ۹۸

آزمون اختصاصی نظام قدیم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز‌ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی	۵	۳	۱	۱	
اقتصاد	۸	۶	۴	۲	
ادبیات اختصاصی	۶	۵	۳	۱	
عربی اختصاصی	۶	۴	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۳	
علوم اجتماعی	۸	۶	۵	۳	
منطق و فلسفه	۵	۳	۲	۱	
روانشناسی	۷	۶	۵	۲	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۷۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد و شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی پایه (سال چهارم)	۱۰	۸۱	۹۰	۳۰
	ریاضی (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	آمار و مدل‌سازی	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۴	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۵	ادبیات فارسی سال چهارم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۶	تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی	۲۰	۱۳۱	۱۵۰	۱۵
۷	عربی سال چهارم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۸	تاریخ‌شناسی	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۲۵
	جغرافیای سال چهارم	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	تاریخ ایران و جهان (۱)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
	جغرافیای (۱)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۱۲	علوم اجتماعی	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۴	فلسفه سال چهارم	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰
	منطق و فلسفه سال سوم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
۱۶	روانشناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

استدلال ریاضی
صفحه‌های ۱۷۳

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۳۰ دقیقه

ریاضی پایه (سال چهارم)

۸۱- فرض کنید حکمی درباره عدد $n \dots$ داشته باشیم. اگر این حکم برای $n=1$ درست باشد و برای هر \dots با فرض درستی حکم برای $n=k$ بتوان درستی حکم برای $n=k+1$ را نتیجه گرفت، آن گاه حکم برای هر عدد $n \dots$ درست است. این استدلال را \dots می‌گویند.

- (۱) طبیعی - $k > 2$ - طبیعی - استدلال استقرایی
(۲) طبیعی - $k \geq 1$ - طبیعی - استقرای ریاضی
(۳) حقیقی - $k \geq 1$ - حقیقی - استدلال استقرایی
(۴) حقیقی - $k \geq 2$ - حقیقی - استقرای ریاضی

۸۲- کدام گزینه درست است؟

- (۱) استدلال استنتاجی، نتیجه‌گیری کلی بر مبنای مجموعه‌ای از مشاهدات است و از جزء به کل می‌رسیم.
(۲) استدلال استقرایی روش نتیجه‌گیری براساس حقایقی است که درستی آن‌ها را پذیرفته‌ایم و از کل به جزء می‌رسیم.
(۳) استدلال تمثیلی کشف اطلاعات از طریق آزمایش و نتایج آن است.
(۴) استدلال استقرایی، روش نتیجه‌گیری کلی بر مبنای مجموعه محدودی از مشاهدات است.

۸۳- مجموع اعداد فرد دو رقمی کدام است؟

- (۱) ۲۴۷۵ (۲) ۲۵۰۰ (۳) ۲۳۷۵ (۴) ۲۴۰۰

۸۴- عدد $\overline{bab} + \overline{aba}$ را به کدام صورت می‌توان نوشت؟ (a و b ارقام متمایز و مخالف صفرند).

- (۱) $110(a+b)$ (۲) $121(a+b)$ (۳) $111(a+b)$ (۴) $101(a+b)$

۸۵- X و Y اعداد گویای دل‌خواهی هستند. با \dots می‌توانیم ثابت کنیم حاصل \dots همواره گویاست.

- (۱) استدلال استنتاجی، $x-y$
(۲) درک شهودی، $x \times y$
(۳) استدلال تمثیلی، $x+y$
(۴) استدلال استقرایی، $x+y$

۸۶- کدام گزینه مثال نقض ندارد؟

- (۱) حاصل ضرب هر عدد گویا در هر عدد گنگ، عددی گنگ است.
(۲) توان دوم هر عدد گنگ، عددی گویاست.
(۳) تفاضل هر دو عدد طبیعی، عددی طبیعی است.
(۴) حاصل تقسیم هر دو عدد طبیعی، عددی گویاست.

۸۷- مثال نقض برای حکم «مجموع دو عدد گنگ، همواره گنگ است.» کدام است؟

- (۱) $-\sqrt{3}$ و $2\sqrt{3}$
(۲) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ و $-2\sqrt{3}$
(۳) $1-\sqrt{2}$ و $1+\sqrt{2}$
(۴) $3\sqrt{2}$ و $-2\sqrt{3}$

۸۸- طبق الگوی یوهان باود فاصله تقریبی سیاره n ام از خورشید از رابطه $d = 4 + (3 \times 2^{n-2})$ برای $n \geq 2$ محاسبه می‌شود. یوهان باود براساس کدام استدلال این رابطه را به دست آورد و طبق این رابطه، فاصله تقریبی سیاره پنجم از خورشید بر حسب واحد باود کدام است؟

- (۱) استدلال استقرایی - ۲۴
(۲) استدلال استقرایی - ۲۸
(۳) استدلال استنتاجی - ۲۴
(۴) استدلال استنتاجی - ۲۸

۸۹- در آزمون مربی‌گری درجه ۳ اگر از ۱۰۰ نمره، نمره بالای ۶۰ دریافت کنیم می‌توانیم به کلاس مربی‌گری درجه ۲ برویم. علی به کلاس مربی‌گری درجه ۲ وارد شده است. نتیجه می‌گیریم که علی در آزمون مربی‌گری درجه ۳ نمره بالای ۶۰ گرفته است. این استدلال براساس کدام مورد است؟

- (۱) استدلال تمثیلی
(۲) استدلال استقرایی
(۳) استدلال استنتاجی
(۴) درک شهودی
(۱) درک شهودی
(۲) استدلال استنتاجی
(۳) استدلال استقرایی
(۴) استدلال تمثیلی

اعداد و نمادها
صفحه‌های (۲۸ تا ۳۱)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

ریاضی (۱)

۹۱- $0/4$ یک میله $2/5$ متری چند سانتی‌متر است؟

- ۱۵۰ (۱) ۱۲۵ (۲) ۱۰۰ (۳) ۱۲۰ (۴)

۹۲- اگر ۳۰ درصد به طول مستطیلی اضافه شود و ۱۰ درصد از عرض آن کم شود، مساحت مستطیل جدید چند برابر مساحت مستطیل اولیه می‌شود؟

- ۱/۲ (۱) ۱/۲۵ (۲) ۱/۱۵ (۳) ۱/۱۷ (۴)

۹۳- مقدار عبارت $A = (3c - 2b) \times \left| 3c + \frac{(2a)^2}{2} \right|$ به‌ازای $a = 1$ ، $b = 2$ و $c = -2$ چه قدر است؟

- ۴۰ (۱) -۵۰ (۲) ۴۰ (۳) ۵۰ (۴)

۹۴- از بین گزینه‌های زیر، کدام گزینه کم‌ترین مقدار را دارد؟

- (۱) $(\frac{1}{3} - 1) \div 0/5$ (۲) $-\left| -\frac{1}{5} \right| \times 0/5$
(۳) $-(-0/1) - 0/01$ (۴) $0/006 \times 10^2 - 0/1 \times 10^1$

۹۵- عبارت «حاصل ضرب مجموع دو عدد در تفاضل عدد دومی از اولی برابر است با مجذور اولی منهای مجذور دومی» به زبان ریاضی کدام است؟

- (۱) $(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$ (۲) $(a+b)(b-a) = a^2 - b^2$
(۳) $(a+b)(a-b) = (a+b)^2 - (a-b)^2$ (۴) $(a+b)(a-b) = \sqrt{a} - \sqrt{b}$

۹۶- عبارت $32x^2y^5z^2 + 8x^5y^2z$ همواره برابر با کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

- (۱) $8x^5y^5(4z^2 + z)$ (۲) $8x^2y^2z(4y^3z + x^3)$
(۳) $4x^2y^2z^2(8y^3 + x^3)$ (۴) $4x^2yz(8y^4z + 2xy)$

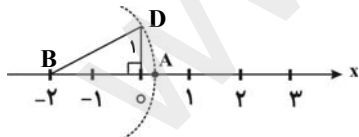
۹۷- حاصل عبارت $A = -2 \times (1 - \frac{3}{2} \times (-4^2 - (-4))) - 20$ کدام است؟

- ۱ (۱) -۳ (۲) ۲ (۳) صفر (۴)

۹۸- اگر فاصله نقاط نظیر اعداد متمایز $2m+2$ و $2m-1$ روی محور اعداد تا مبدأ برابر باشد، مقدار m کدام است؟

- $-\frac{1}{5}$ (۱) ۵ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) -۳ (۴)

۹۹- با توجه به شکل زیر، نقطه A نظیر کدام عدد روی محور اعداد حقیقی است؟ (کمان موردنظر قسمتی از دایره‌ای به مرکز B و شعاع BD است.)

- (۱) $2 - \sqrt{5}$
(۲) $-2 + \sqrt{5}$
(۳) $-2 + \sqrt{3}$
(۴) $+\sqrt{5}$

۱۰۰- حاصل عبارت $A = |\sqrt{5} - 3| + |1 - \sqrt{5}| + |-2\sqrt{5}|$ کدام است؟

- ۲ (۱) ۴ (۲) $6 - 2\sqrt{5}$ (۳) $2\sqrt{5} + 2$ (۴)

آمار و مدل سازی

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

فصل اول تا چهارم
 صفحه‌های ۲۶ تا ۳۳

- ۱۰۱- اولین قدم در رسیدن به اطلاعات عددی ... است و بیان مسئله به زبان ریاضی را ... می‌گویند.
- (۱) اندازه‌گیری - مدل سازی ریاضی
 (۲) اندازه‌گیری - استدلال ریاضی
 (۳) آمارگیری - مدل سازی ریاضی
 (۴) پرسش - استدلال ریاضی
- ۱۰۲- در هر یک از موارد زیر به ترتیب از راست به چپ بهترین روش جمع‌آوری داده‌های آماری کدام است؟
 گوش دادن به موسیقی کلاسیک هنگام مطالعه باعث افزایش یادگیری می‌شود. - تأثیر نور آفتاب بر رشد گیاهان
 (۱) آزمایش - مشاهده و ثبت وقایع
 (۲) مشاهده و ثبت وقایع - آزمایش
 (۳) آزمایش - آزمایش
 (۴) مشاهده و ثبت وقایع - داده‌های از پیش تهیه شده
- ۱۰۳- می‌خواهیم با استفاده از ماشین حساب عددی را از میان اعداد $\{۲۰, ۲۱, \dots, ۴۶\}$ به تصادف انتخاب کنیم. اگر عدد تصادفی تولید شده توسط ماشین حساب برابر با $۰/۳۵$ باشد، کدام عدد انتخاب می‌شود؟
 (۱) ۲۶ (۲) ۲۷ (۳) ۲۸ (۴) ۲۹
- ۱۰۴- برای بررسی موضوع «ترس از بیکاری در کارمندان بخش خصوصی وجود دارد»، کارمندان یک شرکت خصوصی مورد بررسی قرار گرفتند و معلوم شد از هر ۵ نفر، یکی نگران از دست دادن کار خود است. به ترتیب از راست به چپ جامعه آماری و نمونه کدام است؟
 (۱) کارمندان شرکت‌های خصوصی - یک پنجم کارمندان شرکت خصوصی مورد بررسی
 (۲) کارمندان شرکت‌های خصوصی - کارمندان شرکت خصوصی مورد بررسی
 (۳) کارمندان یک شرکت خصوصی - یک پنجم کارمندان این شرکت خصوصی
 (۴) کارمندان یک شرکت خصوصی - کارمندانی که نگران از دست دادن کارشان هستند
- ۱۰۵- کدام یک از متغیرهای زیر، کمی گسسته است؟
 (۱) زمان مکالمه تلفنی کارمندان یک اداره در ماه
 (۲) تعداد باتری‌های تولید شده در یک کارخانه
 (۳) وزن دانش آموزان یک کلاس
 (۴) نام میوه‌های موجود در میوه‌فروشی‌های یک شهر
- ۱۰۶- نوع کدام یک از متغیرهای زیر با بقیه متفاوت است؟
 (۱) طول عمر یک لامپ
 (۲) رنگ چشم افراد یک کلاس
 (۳) ورزش مورد علاقه مردم یک شهر
 (۴) نوع گوشی همراه افراد یک اداره
- ۱۰۷- داده‌های زیر به ترتیب از چپ به راست از کوچک به بزرگ مرتب شده‌اند. اگر مجموع داده‌ها ۵۸ و دامنه تغییرات داده‌ها ۱۱ باشد، داده بزرگ‌تر چند برابر داده کوچک‌تر است؟
 $2x - a, 7, 2x + 2, 11, 13, 4x + a + 1$
 (۱) ۲/۸ (۲) ۴/۲۵ (۳) ۳/۷۵ (۴) ۲/۵
- ۱۰۸- در جدول فراوانی زیر، مجموع فراوانی نسبی متناظر با داده‌های ۵ و ۲ کدام است؟

داده‌ها	۲	۳	۴	۵	۶
فراوانی مطلق	۵	۷	۸	۵	۵

 (۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{2}$
- ۱۰۹- جدول فراوانی تجمعی زیر، مربوط به یک سری داده آماری پیوسته با طول دسته‌های برابر است. فراوانی نسبی داده‌هایی که در بازه $[۲۲/۵, ۲۸/۵]$ قرار دارند، کدام است؟

مرکز دسته	۱۵	۱۸	۲۱	۲۴	۲۷
فراوانی تجمعی	۸	۱۸	۲۶	۴۲	۵۰

 (۱) $\frac{4}{25}$ (۲) $\frac{9}{25}$ (۳) $\frac{12}{25}$ (۴) $\frac{16}{25}$
- ۱۱۰- در یک سری داده آماری دسته‌بندی شده، فراوانی تجمعی طبقه سوم برابر ۲۰، فراوانی مطلق طبقه سوم برابر ۴ و اندازه جامعه آماری ۳۲ است. فراوانی تجمعی طبقه دوم و فراوانی نسبی طبقه سوم به ترتیب از راست به چپ کدام‌اند؟
 (۱) ۱۶ و $۰/۱۲۵$ (۲) ۲۴ و $۰/۱۲۵$ (۳) ۱۶ و $۰/۲$ (۴) ۲۴ و $۰/۲$

اقتصاد

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد چیست؟
 صفحه‌های (۱۳ تا ۱۹)

۱۱۱- کدام گزینه پاسخ درست و کامل موارد زیر است؟

- (الف) این عبارت که «زمین‌های کشاورزی را هم می‌توان برای تولید پوشاک به زیر کشت پنبه برد و هم برای تهیه غذا در آن گندم کاشت.» بیانگر کدام ویژگی منابع در دسترس انسان است؟
 (ب) اسلام در دسترس نبودن «...» را خطری می‌داند که اعتقادات انسان را تهدید می‌کند.
 (پ) جامعه اسلامی برای حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به «...» به عنوان یک ابزار مهم توجه کند.
- (۱) الف) کمبود منابع، ب) آموزه‌های الهی، پ) رشد و پیشرفت اقتصادی
 (۲) الف) مصارف متعدد منابع، ب) معاش، پ) نهادهای فرهنگی
 (۳) الف) کمبود منابع، ب) آموزه‌های الهی، پ) نهادهای فرهنگی
 (۴) الف) مصارف متعدد منابع، ب) معاش، پ) رشد و پیشرفت اقتصادی

۱۱۲- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است و جای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) به چه دلیل ذخایر معدنی کره زمین با وجود کثرت و فراوانی نامحدود نیستند؟
 (ب) یکی از مهم‌ترین مسئله‌های زندگی و موضوع اصلی علم اقتصاد چیست؟
 (ج) انسان به دنبال احساس نیاز تصمیم می‌گیرد که آن نیاز را رفع سازد و بعد از رفع آن، احساس «...» می‌کند.
- (۱) الف) ناشناخته بودن بسیاری از این ذخایر، ب) نیازهای نامحدود، ج) رضایت
 (۲) الف) استفاده نادرست بشر از این منابع، ب) مسئله انتخاب، ج) بی‌نیازی
 (۳) الف) محدود بودن دانش فنی بشر، ب) مسئله انتخاب، ج) رضایت
 (۴) الف) قابلیت مصارف متعدد این منابع، ب) نیازهای نامحدود، ج) بی‌نیازی

۱۱۳- چهار گروه بازیگر و فعال در عرصه اقتصاد جهان، کدام‌اند؟

- (۱) مصرف‌کنندگان - تولیدکنندگان - صندوق بین‌المللی پول - سازمان تجارت جهانی
 (۲) تولیدکنندگان - سازمان تجارت جهانی - دولت‌ها - مصرف‌کنندگان
 (۳) سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی - مصرف‌کنندگان - سازمان تجارت جهانی - دولت‌ها
 (۴) سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی - دولت‌ها - مصرف‌کنندگان - تولیدکنندگان

۱۱۴- در کدام فرآیند، گوجه فرنگی به ترتیب یک کالای مصرفی و واسطه‌ای تلقی می‌شود؟

- (۱) در «سالاد خانگی» مصرف می‌شود. - در تولید «رب» استفاده می‌شود.
 (۲) در تولید «سس» به کار می‌رود. - در «برخی غذاها» مصرف می‌شود.
 (۳) در تولید «رب» به کار می‌رود. - در تولید «سس» استفاده می‌شود.
 (۴) در «سالاد خانگی» مصرف می‌شود. - در کنار «کباب» تناول می‌شود.

۱۱۵- در کدام گزینه هزینه فرصت به درستی بیان شده است؟

- (۱) فردی یک دستگاه تراکتور دارد. این فرد می‌تواند خود با تراکتورش بر روی زمین کار کند و سالانه درآمدی معادل ۶ میلیون ریال کسب کند، یا آن را به فرد A اجاره دهد و ماهانه مبلغ ۳۰۰ هزار ریال دریافت کند. این فرد خود با تراکتور کار خواهد کرد، بنابراین هزینه فرصت وی برابر خواهد بود با ۶ میلیون ریال درآمدی که از این طریق می‌توانست کسب کند.
 (۲) فردی در زمین کشاورزی خود می‌تواند گندم کشت کند و در انتهای سال ۲۰ تن گندم با منفعت هر تن ۱۰۰ هزار ریال کسب کند یا بر روی زمین خود جو کشت کند و در انتهای سال ۱۰ تن جو با منفعت هر تن ۵۰۰ هزار ریال کسب کند. این فرد در زمین خود جو کشت خواهد کرد، بنابراین هزینه فرصت وی برابر خواهد بود با ۵۰۰ هزار ریال منفعت حاصل از کشت گندم که از آن صرف‌نظر کرده است.
 (۳) فردی ۲۰ میلیون تومان پس‌انداز دارد. وی می‌تواند ۲۰ برگه اوراق مشارکت با سود هر برگه ۱۱۰ هزار تومان خریداری کند یا این پول را در بانک با سود سالانه ۲۰ درصد سرمایه‌گذاری کند. این فرد اوراق مشارکت خواهد خرید و هزینه فرصت وی برابر خواهد بود با ۴ میلیون تومان سودی که از سرمایه‌گذاری در بانک می‌توانست کسب کند.
 (۴) شخصی می‌خواهد بین کار کردن و رفتن به دانشگاه یکی را انتخاب کند. هزینه‌های یک سال تحصیل در دانشگاه شامل هزینه ثبت نام به میزان ۳ میلیون ریال، هزینه خرید کتاب و ملزومات به میزان ۱ میلیون ریال و هزینه رفت و آمد برابر با ۲ میلیون ریال است. اما اگر این شخص کار کند درآمد خالصی معادل ۶ میلیون ریال خواهد داشت. این فرد تصمیم می‌گیرد به دانشگاه برود. در این صورت هزینه فرصت وی ۳ میلیون ریال هزینه ثبت نام است.

۱۱۶- کدامیک از گزینه‌های زیر، در رابطه با تعریف علم اقتصاد نادرست است؟

- (۱) علم اقتصاد با ارائه بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.
- (۲) علم اقتصاد، علم شناخت فرآیند حاکم بر سازوکار انتخاب‌هایی است که چگونگی تخصیص منابع کمیاب را مشخص می‌کند.
- (۳) علم اقتصاد، علم تخصیص منابع نامحدود به نیازهای محدود است.
- (۴) علم اقتصاد درباره چگونگی انتخاب و تصمیم‌گیری انسان در زندگی اقتصادی خویش مطالعه می‌کند.

۱۱۷- چند مورد از موارد زیر در خصوص اقتصاد و آموزه‌های اسلامی درست است؟

- (الف) از نظر اسلام، تلاش برای رفع فقر و رسیدن به رفاه و توانگری مادی پسندیده است. فردی که برای ارتقای سطح زندگی خانواده‌اش می‌کوشد، همانند کسی که در راه خدا جهاد می‌کند، شایسته تقدیر است.
- (ب) دین اسلام ارتقای معنوی انسان و خداگونه شدن او را مدنظر قرار داده است و به بی‌اعتنایی به مسائل دنیوی و اقتصادی اعتقاد دارد و به دست آوردن آخرت را در گروی از دست دادن و کنار گذاشتن دنیا می‌بیند.
- (ج) یکی از علت‌های اهمیت روزافزون مسائل اقتصادی در جهان امروز، تأثیر عوامل اقتصادی بر همه جنبه‌های زندگی فرد، خانواده و جامعه - اعم از جنبه‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی - است.
- (د) جوامع انسانی به کمک علم اقتصاد می‌توانند برای استفاده از منابع نامحدود خود، روش مناسب‌تری بیابند.

(۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) ۴

۱۱۸- عبارات کدام گزینه جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

(الف) یخچال و یترینی فروشگاه‌ها کالای «...» و یخچال خانه کالای «...» است و مشاوران حقوقی، معمولاً «...» و رانندگان «...» در جامعه عرضه می‌کنند.
(ب) کالاهایی که نیازهای اولیه را برطرف می‌کنند، کالاهای «...» نام دارند.

- (۱) الف) بادوام، ضروری، خدمات، کالای واسطه‌ای، (ب) ضروری
- (۲) الف) سرمایه‌ای، بادوام، خدمات، خدمات، (ب) لوکس
- (۳) الف) بادوام، بادوام، خدمات، کالای واسطه‌ای، (ب) لوکس
- (۴) الف) سرمایه‌ای، بادوام، خدمات، خدمات، (ب) ضروری

۱۱۹- عبارت کدام گزینه نشانگر پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

(الف) کدامیک از موارد زیر از وظایف دولت در عرصه اقتصاد محسوب نمی‌شود؟

(ب) وظیفه سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی کدام است؟

- (۱) الف) ایجاد نظم و انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد، (ب) کمک به رونق روابط اقتصادی بین کشورها
- (۲) الف) کمک به رونق روابط اقتصادی بین کشورها، (ب) حفظ حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی
- (۳) الف) ملزم کردن بنگاه‌های خصوصی به رعایت ضوابط و اصول بهداشت، (ب) کمک به حفظ حقوق همه تولیدکنندگان کالا و خدمات در کشور
- (۴) الف) تأمین برخی کالاها و خدمات مثل دفاع نظامی، (ب) کمک به حفظ حقوق همه تولیدکنندگان کالا و خدمات در کشور

۱۲۰- به ترتیب هریک از موارد زیر بیانگر کدام نوع از کالاها و خدمات می‌باشد؟

- حمل و نقل
- مشاوره‌های بیمه‌ای به یک کارخانه
- ماشین‌آلات تولیدی
- دستگاه آبمیوه‌گیری در منزل
- تعمیرات
- ورقه‌های فولاد در کارخانه تولید اتومبیل
- چرخ خیاطی در کارگاه تولید لباس
- دارو

- (۱) خدمات - خدمات - کالای سرمایه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای لوکس
- (۲) کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای بادوام - کالای ضروری
- (۳) کالای سرمایه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای بادوام - خدمات - کالای سرمایه‌ای - کالای لوکس
- (۴) خدمات - خدمات - کالای سرمایه‌ای - کالای بادوام - خدمات - کالای واسطه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای ضروری

قافیه
مصحفهای (۱۷۵)

پاسخ دادن به سؤالهای این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ادبیات فارسی سال چهارم

۱۲۱- در همه گزینه‌ها الگوی قافیه بر اساس قاعده «۲» است، به جز گزینه ...

- (۱) چه نسبت است به رندی صلاح و تقوا را / سماع وعظ کجا نغمه رباب کجا
- (۲) به عزم توبه سحر گفتم استخاره کنم / بهار توبه شکن می رسد، چه چاره کنم
- (۳) ناگهان پرده برانداخته‌ای، یعنی چه؟ / مست از خانه برون تاخته‌ای، یعنی چه؟
- (۴) ما درس سحر در ره میخانه نهادیم / محصول دعا در ره جانانه نهادیم

۱۲۲- تعداد حروف مشترک قافیه در همه ابیات به جز بیت گزینه ... یکسان است.

- (۱) ای خواننده کتاب زند و پازند / از خواندن زند تا کی و چند
- (۲) دوش مرا عشق تو از جامه برانگیخت / بی عدد از دیدگانم اشک فرو ریخت
- (۳) یارم چو قدح به دست گیرد / بازار بتان شکست گیرد
- (۴) نوجوانان وطن بستر به خاک و خون گرفتند / تا که در بر شاهد آزادی و قانون گرفتند

۱۲۳- در کدام گزینه حرف «روی» مصوت است؟

- (۱) ای خرم از فروغ رُخت لاله زار عمر / باز آ که ریخت بی گل رویت بهار عمر
- (۲) افسوس که نامه جوانی طی شد / وان تازه بهار زندگانی دی شد
- (۳) عکس آن تصویر و آن کردارها / زد بر این صافی شده دیوارها
- (۴) چینیان گفتند یک خانه به ما / خاصه بسپارید و یک آن شما

۱۲۴- «قافیه‌های میانی» بیت کدام گزینه بر اساس تبصره «۱» هستند؟

- (۱) عاشق مهجور نگر، عالم پرشور نگر / تشنه مخمور نگر، ای شه خمار، بیا
- (۲) روشنی روز تویی، شادی غم‌سوز تویی / ماه شب‌افروز تویی، ابر شکر بار، بیا
- (۳) ای دل آغشته به خون، چند بود شور و جنون / پخته شد انگور کنون، غوره میفشار، بیا
- (۴) ای شب آشفته برو، وی غم ناگفته برو / ای خرد خفته برو، دولت بیدار، بیا

۱۲۵- کدام بیت «دوقافیتین» است؟

- (۱) دلارام در بر دلارام جوی / لب از تشنگی خشک بر طرف جوی
- (۲) ساقی ار باده از این دست به جام اندازد / عارفان را همه در شرب مدام اندازد
- (۳) دولت نام تو حاشا که تمامت جوید / کآب گفتار تو دامان قیامت شوید
- (۴) جان به لب داریم و هم‌چون صبح خندانیم ما / دست و تیغ عشق را زخم نمایانیم ما

۱۲۶- بیت کدام گزینه دارای ردیف است؟

- ۱) یک راه در دیر مغان برقع براندازی صنم / تا کافران از بتکده بیرون برند اصنام را
- ۲) سحر به گوش صبحی کشان باده پرست / خروش بلبله خوشتر ز بانگ بلبل مست
- ۳) گفتمش روی تو صد ره ز قمر خوبترست / گفت خاموش که آن فتنه دور قمرست
- ۴) دوش دیدم شنل انداخته سردار به دوش / همچو افعی زده می پیچم از اندیشه دوش

۱۲۷- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... قافیه صحیح است.

- ۱) من هرچه دیده‌ام ز دل و دیده دیده‌ام / گاهی ز دل بود گله، گاهی ز دیده‌ام
- ۲) مکش به خون پر و بالم که من هر آن چه پریدم / به غیر گوشه بامت نشیمنی نگزیدم
- ۳) چینیان و رومیان بحث آمدند / رومیان از بحث در مکث آمدند
- ۴) در چمن بودم سرکوی توام آمد به یاد / روی گل دیدم گل روی توام آمد به یاد

۱۲۸- در کدام گزینه قاعده قافیه در دو بیت متفاوت است؟

- ۱) زندگی سده جولان ماست / خاک ما گل کرده آب بقاست
چه خوش روزی بود روز جدایی / اگر با وی نباشد بی وفایی
- ۲) آنم که توام ز خاک برداشته‌ای / نقشم به مراد خویش بنگاشته‌ای
گوشه‌ای خواهیم که گوش آواز پایی نشنود / و فلک را سقف بشکافد صدایی نشنود
- ۳) هستم از وصف خوش آوازی او / آرزومند حدی سازی او
نباید سخن گفت ناساخته / نشاید بریدن نینداخته
- ۴) بگفتا جان مده بس دل که با اوست / بگفتا دشمن اند این هر دو بی دوست
دوش دیدم که ملانک در میخانه زدند / گل آدم بسرشتند و به پیمانہ زدند

۱۲۹- طبق تبصره‌های قواعد دوگانه، قافیه کدام بیت معیوب است؟

- ۱) در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع / شب‌نشین کوی سربازان و رندانم چو شمع
- ۲) به دنباله داستان کژ مرو / اگر راست خواهی ز سعدی شنو
- ۳) زهرها هر چند زهری می‌کنند / زود تریاقاتشان بر می‌کنند
- ۴) این جهان جنگ است چون گل بنگری / ذره ذره، هم‌چو دین با کافری

۱۳۰- شاعر در همه گزینه‌ها به جز ... مطابق تبصره یکسانی، حروف قافیه را رعایت نکرده است.

- ۱) ای که به حسن قامتت سرو ندیده‌ام سهی / گر همه دشمنی کنی از همه دوستان بهی
- ۲) ملک و مال و اطلس این مرحله / هست بر جان سبک‌رو سلسله
- ۳) یار گرفته‌ام بسی چون تو ندیده‌ام کسی / شمع چنین نیامده است از در هیچ مجلسی
- ۴) بر سر آن گنج خود را مرده گیر / عمر رفته ره به سر نابرده گیر

تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ ادبیات (۱): خط و زبان در ایران پیش از اسلام، عصر پیش از رودکی
صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷
تاریخ ادبیات (۲): عصر حافظ
صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴
آرایه‌های ادبی: مقدمات، قالب‌های شعر فارسی
صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸

۱۳۱- کدام گزینه درباره اوستا و خط اوستایی نادرست است؟

- (۱) این خط در اصل از خطوط سامی گرفته شده است و تاریخ اختراع آن به اواخر دوره ساسانیان می‌رسد.
- (۲) اصل کتاب اوستا در زمان حمله اسکندر از میان رفته و اوستای موجود در دوره‌های بعد گردآوری شده است.
- (۳) خط اوستایی مانند اغلب خطوط سامی از راست به چپ نوشته می‌شد و چهل و چهار حرف داشت.
- (۴) اوستای موجود از پنج کتاب تشکیل شده است. در بخش‌هایی از اوستا - به ویژه یسنا - اخبار تاریخی و بعضی داستان‌ها و روایات آمده است.

۱۳۲- جاهای خالی با واژه‌های کدام گزینه به درستی پر می‌شود؟

- «... چند صد سال پیش از میلاد، یعنی در دوره پادشاهی ... علامت‌های میخی ... را اقتباس کردند و مانند ... از آن الفبایی مستقل ترتیب دادند.»
- (۱) آشوری‌ها - بابلی‌ها - ایرانیان - مادها
 - (۲) مادها - بابلی‌ها - ایرانیان - فنیقی‌ها
 - (۳) فنیقی‌ها - مادها - آشوری‌ها - ایرانیان باستان
 - (۴) ایرانیان - مادها - بابلی - فنیقی‌ها

۱۳۳- کدام گزینه از دشواری‌های خط پهلوی به حساب نمی‌آید؟

- (۱) پاره‌ای از علائم نوشتاری نمودار چند واج اند.
- (۲) املاي واژه‌ها غالباً تلفظ تاریخی را منعکس می‌سازد، نه تلفظ زمان را.
- (۳) برخی مصوت‌ها همواره در نوشتار منعکس نمی‌شوند.
- (۴) بعضی از واژه‌ها به زبان پارسی میانه و به خط پهلوی نوشته می‌شود اما هنگام خواندن، معادل آرامی آن‌ها به تلفظ درمی‌آید.

۱۳۴- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) سیبویه فارسی بزرگ‌ترین عالم علم نحو و استاد وی، واضح علم عروض و صاحب نخستین کتاب مهم در لغت عربی بوده است.
- (۲) راه یافتن ایرانیان به دستگاه حکومت، به ویژه در عصر اموی، از علل تأثیر ایرانیان در نقل و تدوین و نشر علوم در تمدن اسلامی است.
- (۳) گروه شعوبیه با حالت پرخاش، موضوع برتری عجم بر عرب را پیش کشیدند و حتی در نوشته‌ها و آثار خود در تحقیر اعراب کوشیدند.
- (۴) پیش از آن که خط عربی رسماً جای‌گزین خط پهلوی شود، در کتاب‌های اسلامی اشعار، جمله‌ها و ضرب‌المثل‌هایی از زبان دری با خط عربی نوشته می‌شد.

۱۳۵- در همه آثار آموزشی گزینه ... از اندرزنامه‌ها و پندنامه‌های عصر ساسانی کم‌وبیش استفاده شده است.

- (۱) الابنیه - لغت فرس - چهارمقاله
- (۲) اخلاق ناصری - بحرالغوائد - قابوس‌نامه
- (۳) گشتاسپ‌نامه - گرشاسپ‌نامه - دانش‌نامه
- (۴) هزارافسان - هفت‌پیکر - تاریخ سیستان

۱۳۶- توضیحات ذکرشده به ترتیب مربوط به کدام دوره از مراحل زبان فارسی است؟

- (الف) در این دوره از زبان، شعر هم وجود داشته است.
- (ب) فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی به این زبان نوشته شده است.
- (ج) از این زبان نگاشته‌ها و نوشته‌های بسیاری موجود است که برخی از آن‌ها در سده‌های نخستین بعد از اسلام نوشته شده‌اند.
- (د) زبان فارسی در این دوره با استفاده از خط عربی به مرحله جدیدی گام نهاد.
- (۱) باستان، میانه، نو، میانه (۲) میانه، باستان، میانه، نو (۳) باستان، نو، میانه، نو (۴) میانه، باستان، باستان، نو

۱۳۷- همه گزینه‌های زیر به جز گزینه ... درست است.

- (۱) برخی کتاب «هزار و یک شب» را منشأ کتاب «هزار افسان» می‌دانند.
- (۲) از زبان پهلوانیک (شاخه شمالی از گروه غربی زبان‌های ایرانی میانه) آثار زیادی در دست نیست.
- (۳) علامت‌نویسی حد فاصل «خط تصویری» و «خط الفبایی» است.
- (۴) خط پهلوی را که دارای اصلی آرامی بود، در عصر اشکانی و ساسانی به کار می‌بردند.

۱۳۸- کدام بیت زیر را می‌توان قدیمی‌تر از ابیات دیگر دانست؟

- (۱) ای امیری که امیران جهان خاصه و عام / بنده و چاکر و مولای و سگ بند و غلام
- (۲) خون خود را گر بریزی بر زمین / به که آب روی ریزی در کنار
- (۳) یا بزرگی و عز و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویاروی
- (۴) بت پرستیدن به از مردم پرست / پند گیر و کار بند و گوش‌دار

۱۳۹- به ترتیب عبید زاکانی در پرداختن هزلیات خود، خواجوی کرمانی در قصیده و حافظ در غزل‌سرایی به چه کسانی نظر داشته‌اند؟

- (۱) سعدی - خاقانی - سعدی
- (۲) سوزنی - سنایی - سلمان ساوجی
- (۳) سوزنی - خاقانی - عبید زاکانی
- (۴) سیف فرغانی - سنایی - خواجوی کرمانی

۱۴۰- در کدام گزینه موضوع کتابی نادرست آمده است؟

- (۱) تحفة الاحرار: در ذکر مراحل سلوک و تربیت نفس / سلسله‌الذهب: در ذکر حقایق عرفانی
- (۲) سلامان و ابسال: منظومه‌ای تمثیلی حاوی اشارات اخلاقی و عرفانی / سبع‌المثانی: در مناظره شمشیر و قلم
- (۳) بهارستان: شامل باب‌ها و حکایت‌هایی به تقلید از گلستان سعدی / اشعة‌المعات: در شرح و توضیح لمعات فخرالدین عراقی
- (۴) خردنامه اسکندری: در ذکر موعظه و نصیحت از زبان فیلسوفان یونان / رساله‌اللبادیه: در مناظره نی و بوریا

۱۴۱- در عصر حافظ، کدام شهر مرکز ذوق و هنر بود، عراقی در شهر قونیه به کدام عارف ارادت خاص پیدا کرد و مثنوی عشاق نامه او بر وزن کدام اثر سروده شده است؟ (به ترتیب)

- (۱) هرات - مولانا جلال‌الدین رومی - حدیقه سنایی
(۲) هرات - محی‌الدین ابن عربی - مثنوی مولوی
(۳) نیشابور - مولانا جلال‌الدین رومی - حدیقه سنایی
(۴) نیشابور - محی‌الدین ابن عربی - مثنوی مولوی

۱۴۲- کدام گزینه درباره شعر حافظ نادرست است؟

- (۱) دیوان حافظ تنها شامل کم‌تر از پانصد غزل و مقدماری رباعی است.
(۲) برخی حافظ را خاتم شعری ایران می‌دانند و بر آن‌اند که پس از او سخن پارسی رو به انحطاط و زوال رفته است.
(۳) لحن حافظ گزنده و تلخ و توأم با نیشخند و کنایه‌آمیز است و در آن مایه‌ای از خیرخواهی و اصلاح‌طلبی هم دیده می‌شود.
(۴) در غزل اجتماعی حافظ، فرهنگ گذشته ایران با همه کمال ایرانی اسلامی خود رخ می‌نماید.
۱۴۳- به ترتیب، کدام مثنوی جزء خمسه خواجه کرمانی به حساب نمی‌آید و سبک غزل‌سرایی وی در آثار کدام شاعر به اوج تعالی و زیبایی رسیده است؟
(۱) همای و همایون - حافظ (۲) سام‌نامه - حافظ (۳) همای و همایون - سعدی (۴) سام‌نامه - سعدی

۱۴۴- در عبارت زیر، در ارتباط با آثار عبید زاکانی چند مورد اشتباه وجود دارد؟

«از میان آثار منثور منسوب به وی، موش و گربه اهمیت خاصی دارد که حکایتی تمثیلی است که عبید در آن وضع جامعه را مورد انتقاد قرار می‌دهد و چه بسا مقصود اصلی وی بیان حال ابواسحاق اینجو بوده باشد در برابر امیر مبارزالدین محمد. - اشعار طنزآمیز وی به صورت دیوانی فراهم شده است. - در میان آثار طنزآمیز منثور وی، «صدپند» دارای بیش‌ترین اهمیت می‌باشد. - وی اشعار طنزآمیز خود را غالباً بر وزن و قافیه شعرهای معروف پیش از خود سروده است.»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۴۵- کدام گزینه مطلع غزلی است که «لسان‌الغیب» در آن از مرگ فرزند خود سخن می‌گوید؟

- (۱) صبحگاهی سر خوناب جگر بگشایید / زاله صبحدم از نرگس تر بگشایید
(۲) بلبلی خون دلی خورد و گلی حاصل کرد / باد غیرت به صدش خار، پریشان‌دل کرد
(۳) نازنینان منا مرد چراغ دل من / همچو شمع از مژه خوناب جگر بگشایید
(۴) صبحدم چون کله بندد آه دودآسای من / چون شفق در خون نشیند چشم خون‌پالای من

۱۴۶- کدام بیت مصرع و مردف است؟

- (۱) دل من همی داد گفتم گواپی / که باشد مرا روزی از تو جدایی
(۲) به مؤگان سیه کردی هزاران رخنه در دینم / بیا کز چشم بیمارت هزاران درد برچینم
(۳) ای سرو بلند قامت دوست / وه وه که شمایلت چه نیکوست
(۴) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را / که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را

۱۴۷- وزن کدام مصراع با دیگر مصراعات متفاوت است؟

- (۱) دانه چو طفلی است در آغوش خاک
(۲) خود شکن آینه شکستن خطاست
(۳) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش
(۴) کار جهان بین که سرانش که‌اند؟

۱۴۸- کدام گزینه درباره «قطعه» نادرست و درباره «ترجیع‌بند یا ترکیب‌بند» درست است؟

- (۱) شاعر در قطعه از آغاز تا پایان می‌تواند به مطالب مختلفی بپردازد. در ترجیع‌بند به هریک از غزل‌ها، یک «رشته» و به بیت تکراری، «برگردان» می‌گویند.
(۲) قطعه حداقل دو بیت است و قافیه‌ها معمولاً در پایان مصراع‌های زوج می‌آید. قدیم‌ترین ترجیع‌بند از قطران تبریزی است.
(۳) نام‌گذاری قطعه بدان سبب است که گویا پاره‌ای از میان یک قصیده است. سعدی و هاتف اصفهانی زیباترین ترکیب‌بندها را سروده‌اند.
(۴) گاه ممکن است در قطعه دو مصراع بیت اول هم‌قافیه باشند. درون‌مایه‌ی ترکیب‌بند تقریباً همانند ترجیع‌بند است.

۱۴۹- به ترتیب، هر یک از شاعران زیر در کدام قالب شعری سرآمد بوده‌اند؟

«باباطاهر - فریدون توللی - فروغ فرخزاد - پروین اعتصامی»

- (۱) دوبیتی - چهارپاره - نیمایی - قطعه
(۲) دوبیتی - قطعه - نیمایی - قطعه
(۳) رباعی - چهارپاره - قصیده - غزل
(۴) رباعی - قطعه - قصیده - غزل

۱۵۰- به ترتیب چند عبارت مربوط به قالب شعری «مثنوی» و چند عبارت مربوط به قالب شعری «مستزاد» است؟

الف) تنها قالب شعر سنتی است که مصراع‌های آن با هم مساوی نیستند.

ب) مناسب‌ترین قالب برای بیان مطالب طولانی است.

پ) قدیم‌ترین شعر از این قالب شعری در دیوان مسعود سعد سلمان آمده است.

ت) شعری است با مصراع‌های کوتاه و بلند که در آن قافیه الزامی نیست.

ث) قالبی خاص ایرانیان است که از آغاز شعر فارسی تا حال مورد توجه بوده است.

- (۱) سه، دو (۲) دو، دو (۳) یک، سه (۴) دو، سه

اقسام کلمه
صفحه‌های ۱ تا ۹

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی سال چهارم

■ عین الأصحّ والأدقّ فی الجواب للترجمة أو التعریب: (۱۵۴ - ۱۵۱)

۱۵۱- ﴿فَالْيَوْمَ لَا تَظْلُمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تَجْزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾:

- ۱) پس امروز کسی به چیزی ظلم نمی‌کند و تنها به آن چه انجام می‌دادید سزا داده می‌شود.
- ۲) امروز به هیچ کس ذره‌ای ستم نمی‌شود و جز آن چه را عمل می‌کردید جزا داده نمی‌شود.
- ۳) پس امروز بر کسی حتی ذره‌ای ستم نخواهد گذشت و جزا نمی‌دهند جز آن چه را انجام داده‌اید.
- ۴) امروز ذره‌ای ظلم بر هیچ کس نمی‌شود و جز آن چه را که فرستاده بودید جزا نمی‌دهند.

۱۵۲- ﴿إِنَّهُمْ سَمَّوْا أَسِيَةً بِأَرْبَعَةِ مَسَامِيرٍ وَرَفَعُوا فَوْقَهَا حَجَرَ الرَّخَامِ لَكِنَّمَا لَمْ تَرْجِعْ عَنْ قَوْلِهَا﴾:

- ۱) آسیه با چهارمیخ، میخکوب شد و سنگ خارا بالای (سر)ش قرار دادند ولی او از حرف خود بازگشت نکرد.
- ۲) آسیه با میخ‌هایی کوبیده شد و سنگ خارا بر بالای (سر) او افراشتند و وی از حرف خود رجوع نکرد.
- ۳) آسیه را با چهارمیخ میخ‌کوب کردند و سنگ خارا را بر (سر) او بالا بردند اما وی از حرفش بازنگشت.
- ۴) آسیه را با میخ‌هایی میخ‌کوب کردند و سنگ خارا را بر (سر) او قرار دادند ولی او از حرفش رجوع نکرد.

۱۵۳- «شما در رشته ادبیات و علوم انسانی تحصیل می‌کنید زیرا دانشمندان علوم انسانی را سازندگان تمدن می‌پندارید.»:

- ۱) انتم تدرسون فی فرع الآداب و العلوم الإنسانی لأنکم تحسبون علماء العلوم الإنسانی مهندسی الحضارات.
- ۲) أنتن تدرسن فی فرع الآداب و العلوم الإنسانی لأنکن تحسبن علماء العلوم الإنسانیة مهندسی الحضارة.
- ۳) أنتم تدرسون فی فرع الآداب و العلوم الإنسانیة لأنکم حسبتم عالمی العلوم الإنسانیة مهندسو الحضارة.
- ۴) أنتن تدرسن فی فرع الآداب و العلوم الإنسانی لأنکن تحسبن علماء علوم إنسانی مهندسو الحضارات.

۱۵۴- عین الخطأ:

- ۱) آیا تصور می‌کنی در اسلام ظلمی وجود دارد؟: «أَتَتَّصَوَّرُ أَنَّ فِي الْإِسْلَامِ ظُلْمًا؟»
- ۲) که هوادارانش را از پیشرفت باز می‌دارد! «يَصِدَّ مَحَبَّتِيهِ عَنِ التَّقَدُّمِ!»
- ۳) حال آن که همین اسلام در دوران گذشته‌اش: «و هذا إسلام في العهد الماضي،»
- ۴) در علم و فرهنگ پیشرفت بسیاری کرده بود! «كان قد تقدّم في العلم و الثقافة كثيراً!»

۱۵۵- عین الصحیح فی التشکیل: «هناك عبارات منثورة أمثالا لكثرة إستعمالها في الأدب العربي و دخلت الأدب الفارسی

بسبب الإشتراك الثقافي!»

- ۱) منثورة - كثرة - الفارسی - الإشتراك
- ۲) أمثالا - إستعمال - العربي - الأدب
- ۳) عبارات - الأدب - العربي - الثقافي
- ۴) منثورة - العربي - الأدب - الإشتراك

١٥٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الإِعْرَابِ: «غمره كما يغمر ضوء الشمس المنير غرفة مظلمة!»

(١) «المنير»: مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: تنوير) / نعت و مجرور بالتبعيَّة للمنعوت (الشمس)

(٢) «مظلمة»: اسم - مفرد مؤنث - مشتق - نكرة - معرب - منصرف / نعت و منصوب بالتبعيَّة للمنعوت

(٣) «ضوء»: اسم - مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبَّهة - معرب - ممدود - منصرف / فاعل و مرفوع

(٤) «غرفة»: مشتق و اسم مكان - معرّف بالإضافة - معرب - صحيح الآخر / مفعول به و منصوب

١٥٧- كم جمع تكسير في العبارة التالية؟

«نجد في كتب علماءنا آراء و نظريات لأنشاهدها في مؤلفات الأوروبيين المعاصرين.»

(١) واحد (٢) اثنان (٣) ثلاثة (٤) أربعة

١٥٨- عَيْنُ الخَطَأِ لِلْفَرَائِغِ:

(١) ... على نعمتين التلميذة الشيطنة. (حَصَلَ أَوْ حَصَلَتْ)

(٢) بفضل اتحاد الجماهير ... الثورة الاسلامية. (إِنْتَصَرَ أَوْ إِنْتَصَرَتْ)

(٣) من لم ... الكرامة أصلحه الهوان. (يُصْلِحُهُ أَوْ تُصْلِحُهُ)

(٤) ... المرأة المسلمة عن دينها. (يُدَافِعُ أَوْ تُدَافِعُ)

١٥٩- صَحِّحِ الأَخْطَاءَ فِي العبارة التالية:

«أَفْلَحَ اللَّاعِبَةُ الإِيرَانِيَّةُ بِفضلِ الممارسة الكثيرة.»

(١) أَفْلَحَتْ - ممارسة (٢) اللَّاعِبِ - ممارسة

(٣) أَفْلَحَتْ - الإِيرَانِيَّةُ (٤) اللَّاعِبِ - الإِيرَانِيَّةُ

١٦٠- فِي أَيِّ عبارة يجوز تأنيث الفعل؟

(١) ذهبتُ إلى المدرسة و لم تذهب المعلمة. (٢) تنوح الحمامة على أشجار الحديقة.

(٣) هندٌ ذهبت إلى السّوق لأنّ تبع الخضراوات. (٤) طلعت الشمس في الصباح الباكر عند الدّهاب

انسان و تاریخ
صفحه‌های (۱۲۵)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۵ دقیقه

تاریخ‌شناسی

۱۶۱- کدام روش مطالعه در تاریخ با استفاده از اخبار و آثار صورت می‌گیرد؟

- (۱) تجربه حسی
- (۲) مشاهده مستقیم
- (۳) مطالعه مستقیم
- (۴) مشاهده غیرمستقیم

۱۶۲- این‌که گفته می‌شود «شیمی‌دان نسبت به عناصر مواد مورد مطالعه‌اش احساس خشم یا دوستی ندارد»، متناقض با کدام ویژگی تاریخ است؟

- (۱) تاریخ و دستاوردهای علوم دیگر
- (۲) تاریخ و تجربه تکرارناپذیر
- (۳) تاریخ به‌عنوان شعبه‌ای از علوم انسانی
- (۴) تاریخ به‌عنوان حافظه جامعه بشری

۱۶۳- سرانجام تغییر و تحول جامعه و فرهنگ بشری و جوامع انسانی، کدام است؟

- (۱) موجب جدایی میان جوامع در طول زمان می‌شود.
- (۲) موجب اشتباه و تحریف در ثبت وقایع می‌گردد.
- (۳) به تجربه و توانایی فکری مورخ در ثبت وقایع کمک می‌کند.
- (۴) وقایع تاریخی در انزوا، سکوت و فراموشی قرار می‌گیرند.

۱۶۴- عده‌ای از مورخان برای پژوهشی به تخت‌جمشید مراجعه نموده‌اند. هر یک از آن‌ها در فعالیت خود، فاقد کدام صفت از صفات مورخان هستند؟ (به ترتیب)

- شخص (الف) تنها به توصیف زندگی افراد دربار و سلطنت هخامنشیان پرداخت.
 - شخص (ب) بدون درک مطالب تاریخی نهفته در کتیبه‌های تخت‌جمشید، به مطالعه در مورد آن‌ها پرداخت.
 - شخص (ج) تنها به ثبت مشاهدات و نقل سخنان مورخان گذشته در مورد تخت‌جمشید پرداخت.
- (۱) عدالت - دانش گسترده - امانتداری
 - (۲) عدالت - حقیقت‌جویی - امانتداری
 - (۳) حقیقت‌جویی - عدالت - قدرت تجزیه و تحلیل
 - (۴) حقیقت‌جویی - دانش گسترده - قدرت تجزیه و تحلیل

۱۶۵- گسترش حوزه علم تاریخ و توسعه روش‌های آن، موجب تخصصی شدن کدام مورد شده است؟

- (۱) تحقیق و تدریس
- (۲) کشف و شناسایی
- (۳) ایجاد مقالات و کتب تخصصی
- (۴) گزینش و گزارش

۱۶۶- وقایعی که در ... رخ می‌دهند، همواره در معرض خطر ... قرار دارند؛ بنابراین مورخان ... می‌شوند. در حالت تحول و تغییر جوامع، درک واقعی اوضاع و احوال گذشته برای عموم مردم مشکل و یا غیرممکن می‌گردد که مورخ با کمک ... این امر را ممکن می‌سازد.

- (۱) اجتماع - فراموشی - زبان گویای وقایع - حفظ اخبار و انتقال آن
- (۲) اجتماع - فراموشی - زبان گویای وقایع - دانش و فن خویش
- (۳) تاریخ - اشتباه و تحریف - رابط میان گذشته و حال - دانش و فن خویش
- (۴) تاریخ - اشتباه و تحریف - رابط میان گذشته و حال - حفظ اخبار و انتقال آن

۱۶۷- چه زمانی دانش مورخ تکمیل می‌شود؟

- (۱) با دقت و حوصله به تنظیم اخبار بپردازد.
- (۲) قدرت اندیشه و تفکر (تجزیه و تحلیل) اطلاعات به‌دست آمده را داشته باشد.
- (۳) بتواند گزینش و گزارش دقیق و حساب‌شده‌ای در مورد وقایع انجام دهد تا زبان گویا و بازگو کننده راستین گذشته‌ها باشد.
- (۴) علاوه بر علوم انسانی، از دستاوردهای علوم دیگر نیز برای تکمیل دانسته‌های خود استفاده کند.

۱۶۸- بازدید از آثار تاریخی به‌جامانده درباره موضوع پژوهش مربوط به کدام مرحله از کار مورخ است؟

- (۱) سنجش و گزینش اخبار
- (۲) جست‌وجوی مطالب
- (۳) تنظیم مطالب
- (۴) نگارش

۱۶۹- مهم‌ترین عوامل حفظ و توجه انسان به تاریخ تا زمان اختراع خط چه بود و کدام صفت مورخ به معنای امانتداری اوست؟

- (۱) توجه به حوادث گذشته - حقیقت‌جویی
- (۲) حافظه نقالان و سنت‌گرایی کهن‌سالان - راستگویی
- (۳) قصه‌گویی و نقالی - عدالت
- (۴) یادآوری وقایع تلخ و شیرین گذشته - دانش گسترده

۱۷۰- به چه علت مورخ باید دارای ویژگی درست نوشتن باشد؟

- (۱) عرضه مطلوب دستاوردها
- (۲) آزمایش نتایج
- (۳) استفاده کاربردی در سایر علوم
- (۴) اشراف و آگاهی عمیق او

ماهیت و قلمرو دانش جغرافیا
صفحه‌های (۱۰ تا ۱۰)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیای سال چهارم

۱۷۱- کدام گزینه بیانگر برابری عمر انسان و جغرافیا نیست؟

- (۱) انسان در شناسایی مکانی خود پدیده‌های طبیعی را دخالت می‌دهد.
- (۲) اولین تمدن‌های بشری در نزدیکی منابع آب به‌وجود آمدند.
- (۳) اراتوستن، جغرافیا را علم مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه انسان تعریف کرده است.
- (۴) جغرافیا، علم بررسی رابطه متقابل انسان و محیط است.

۱۷۲- نویسنده کتاب معجم‌البلدان کیست و موضوع این کتاب چیست؟

- (۱) یاقوت حموی - جغرافیای ریاضی
- (۲) ابن حوقل - جغرافیای ریاضی
- (۳) یاقوت حموی - دایرةالمعارف مکان‌ها
- (۴) ابن حوقل - دایرةالمعارف مکان‌ها

۱۷۳- کدام گزینه جزو علل تحول و تکامل رویکرد به جغرافیا پس از جنگ جهانی دوم نیست؟

- (۱) افزایش ماهواره‌های اطلاعاتی و تهیه نقشه از عکس‌های رنگی ماهواره‌ها
- (۲) تکامل و شاخه‌دوانی علوم
- (۳) نبود توازن میان روش‌های ملی و جهانی آمایش سرزمین
- (۴) نیاز روزافزون به برنامه‌ریزی فضایی

۱۷۴- «کارتوگرافی» و «ژئومورفولوژی» هریک مربوط به کدامیک از شاخه‌های علم جغرافیا هستند و از کدام علوم بهره می‌گیرند؟

- (۱) جغرافیای انسانی - هندسه / فنون جغرافیایی - آب‌وهواشناسی
- (۲) فنون جغرافیایی - علوم فضایی / فنون جغرافیایی - زمین‌شناسی
- (۳) جغرافیای انسانی - علوم فضایی / جغرافیای طبیعی - آب‌وهواشناسی
- (۴) فنون جغرافیایی - هندسه / جغرافیای طبیعی - زمین‌شناسی

۱۷۵- کدام علم اثر اصول و قوانین حاکم بر جو را بر مکان و زندگی انسان‌ها مورد مطالعه قرار می‌دهد و این جمله که «کاهش دما در زندگی مردم

نواحی کوهستانی مؤثر است» مربوط به کدام مورد در قلمرو جغرافیاست؟

- (۱) هواشناسی - موضوع آب‌وهواشناسی
- (۲) اقلیم‌شناسی - قانون یا اصل هواشناسی
- (۳) آب‌وهواشناسی - موضوع آب‌وهواشناسی
- (۴) هواشناسی - قانون یا اصل هواشناسی

۱۷۶- آموزش جغرافیا از طریق موارد زیر می‌تواند در پرورش روحیه سپاسگزاری از خداوند و احساس مسئولیت در برابر نعمت‌های بی‌پایان او

انسان را یاری کند، به‌جز ...

- (۱) تنوع محیطی به‌عنوان جلوه‌ای از عظمت آفرینش خداوند
- (۲) کمک به درک و فهم محیط طبیعی
- (۳) شناخت منابع و قابلیت‌های کشور
- (۴) شناخت وحدت و یکپارچگی عناصر طبیعی و اجزای آن

۱۷۷- «برقراری ارتباط با انواع مؤسسات و سازمان‌های داخلی و بین‌المللی» و «ضرورت آگاهی و شناخت کشورهای جهان در ابعاد گوناگون»

به‌ترتیب مربوط به کدامیک از اهداف آموزش جغرافیا است؟

- (۱) درک لزوم حفاظت و بهره‌برداری عاقلانه و مطلوب از محیط - شناخت جغرافیای جهان به‌عنوان خانه بزرگ
- (۲) تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی - تقویت احساس تعلق به کشور و هویت ملی
- (۳) درک لزوم حفاظت و بهره‌برداری عاقلانه و مطلوب از محیط - تقویت احساس تعلق به کشور و هویت ملی
- (۴) تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی - شناخت جغرافیای جهان به‌عنوان خانه بزرگ

۱۷۸- کدامیک از موارد زیر در مورد جنگ سرد، در قلمروی موضوعات جغرافیای سیاسی نیست؟

- (۱) تأثیر آن بر روابط دیپلماتیک دو قطب آمریکا و شوروی
- (۲) تأثیر آن بر استقلال طلبی در بالکان
- (۳) تأثیر آن بر تغییرات مرزی
- (۴) تأثیر آن بر شکل‌گیری دولت‌های جدید

۱۷۹- در مطالعه عوامل توسعه شهر کوهستانی سرعین، از کدام شیوه شناخت، باید استفاده کرد؟

- (۱) کارکردی
- (۲) ساختاری
- (۳) آینده‌نگر
- (۴) تکوینی

۱۸۰- جغرافی‌دانان با بررسی ... و ... آینده یک سیستم فضایی را پیش‌بینی می‌کنند.

- (۱) نیازهای پژوهش - علل یا عوامل بروز یک رویداد - شناخت ویژگی‌های پدیده‌های تأثیرگذار
- (۲) بررسی دقیق و عمیق متغیرهای مهم - قوانین کلی حاکم بر روابط پدیده‌ها - نحوه پراکندگی پدیده‌های مکانی
- (۳) وضع موجود و ویژگی پدیده‌ها - چگونگی تأثیر تغییرات بر شرایط موجود - شناخت مسائل و مشکلات گذشته
- (۴) وضعیت گذشته پدیده‌ها - ارتباط یک پدیده با سایر پدیده‌ها - شناخت نوع کارکرد هر یک از پدیده‌های پیرامونی

درس (۵) ۵
صفحه‌های ۲ ۳ ۴ ۵

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

تاریخ ایران و جهان (۱)

۱۸۱- نتایج مهم تقسیم‌بندی دوره‌های تاریخی در بررسی‌ها به‌وسیله پژوهشگران و مورخان کدام می‌باشد؟

- (۱) شناخت دوران کشاورزی و رشد آیین‌های بزرگ
- (۲) آشنایی با تسلط انسان بر طبیعت و اهلی کردن حیوانات
- (۳) شناخت روشن‌تر و درست‌تر از گذشته انسان‌ها
- (۴) شناسایی شکوفایی شهرنشینی و تشکیل دولت‌های نخستین

۱۸۲- به‌ترتیب نخستین بار عمده آگاهی‌های ما از تمدن‌های «میان دو رود»، «ایلام» و «ماد» از کدام منابع مهیا شده بود؟

- (۱) تورات - الواح گلی آشور - گل‌نوشته‌های میان دو رود
- (۲) الواح گلی آشور - گل‌نوشته‌های میان دو رود - تورات
- (۳) الواح گلی آشور - تورات - گل‌نوشته‌های میان دو رود
- (۴) تورات - گل‌نوشته‌های میان دو رود - الواح گلی آشور

۱۸۳- کدام گزینه درست است؟

- (۱) آخرین قومی که بیش از یک قرن در میان دو رود حکومت کرد، گوتی‌ها بودند.
- (۲) اتحاد کلدانی‌ها با ایلامی‌ها باعث انقراض آشوری‌ها شد.
- (۳) بابل در سال ۵۳۹ ق.م توسط داریوش هخامنشی فتح شد.
- (۴) حکومت کلدانی‌ها به «بابل جدید» مشهور است.

۱۸۴- به‌ترتیب مرکز حکومت ایلامی‌ها و پایتخت آشوری‌ها ... و ... بود.

- (۱) خوزستان - بابل
- (۲) چغازنبیل - بابل
- (۳) خوزستان - نینوا
- (۴) چغازنبیل - نینوا

۱۸۵- در هرم جامعه مصر باستان، درجه کاتبان دولتی یک طبقه ... از ... بود.

- (۱) پایین‌تر - منشیان
- (۲) بالاتر - منشیان
- (۳) پایین‌تر - جواهرسازان
- (۴) بالاتر - اشراف

۱۸۶- به چه دلیل پایتخت ایلام از شوش به شهرهای دیگر منتقل شد و پس از سقوط حکومت ایلام، دستاوردهای فرهنگی این حکومت چه شد؟

- (۱) به دلیل حمله‌های مکرر آشوری‌ها - به دوره هخامنشیان انتقال یافت.
- (۲) به دلیل حمله‌های مکرر هخامنشیان - به دوره هخامنشیان انتقال یافت.
- (۳) به دلیل حمله‌های مکرر آشوری‌ها - به دوره آشوریان انتقال یافت.
- (۴) به دلیل حمله‌های مکرر هخامنشیان - به دوره آشوریان انتقال یافت.

۱۸۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) این شوشینک خدای رسمی ایلامی‌ها اعلام شد.
- (۲) ایلامی‌ها، خط میخی رایج را از سومریان اقتباس کردند.
- (۳) در دوران ایلامی‌ها، الهه‌های مادر، در رأس خدایان قرار داشتند.
- (۴) در دوران ایلامی‌ها، شتین‌های مرد رهبران دینی جامعه بودند.

۱۸۸- تمدن جیرفت هم‌زمان با چه تمدن‌هایی بود و در نزدیکی کدام رود یافت گردیده است؟

- (۱) سومر و ایلام - هلیل‌رود
- (۲) آشور و ایلام - سیحون
- (۳) آشور و ایلام - هلیل‌رود
- (۴) سومر و ایلام - سیحون

۱۸۹- به‌ترتیب تلاش در جهت اتحاد قبایل، موفق شدن به متحد کردن قبایل و احیای دوباره حکومت ماد در زمان کدام‌یک از رؤسای قبایل صورت گرفت؟

- (۱) دیاکو - هوخشتره - فرورتیش
- (۲) دیاکو - فرورتیش - هوخشتره
- (۳) هوخشتره - دیاکو - فرورتیش
- (۴) هوخشتره - فرورتیش - دیاکو

۱۹۰- در جامعه آریایی، ... رئیس قبیله و ... رئیس طایفه بودند و بعد از مدتی، ... گروه، سلسله کیانیان را تشکیل دادند.

- (۱) کوی‌ها - واسپوهران - دومین
- (۲) واسپوهران - کوی‌ها - نخستین
- (۳) کوی‌ها - واسپوهران - نخستین
- (۴) واسپوهران - کوی‌ها - دومین

فصل اول و دوم
صفحه‌های (۴۲ تا ۴۳)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۱)

۱۹۱- فایده عکس‌های هوایی در چیست و چه زمان کارایی آن‌ها بیشتر معلوم می‌شود؟

- ۱) دید همه‌جانبه - زمانی که از یک ناحیه، با فاصله زمانی معین تصاویر متعدد گرفته باشند.
- ۲) دید همه‌جانبه - زمانی که اجزای گوناگون محیط را به هم پیوسته به نمایش می‌گذارند.
- ۳) مقیاس کوچک - زمانی که از یک ناحیه، با فاصله زمانی معین، تصاویر متعدد گرفته باشند.
- ۴) مقیاس کوچک - زمانی که اجزای گوناگون محیط را به هم پیوسته به نمایش می‌گذارند.

۱۹۲- کدام گزینه درباره فلات ایران صحیح نیست؟

- ۱) غرب فلات ایران را رشته‌کوه زاگرس و شرق آن را رشته‌کوه سلیمان محدود کرده است.
- ۲) فلات ایران سرزمینی بلند و کوهستانی است که علاوه بر ایران، پاکستان و بخشی از افغانستان را در بر گرفته است.
- ۳) ضلع شمالی فلات ایران از ترکیه شروع می‌شود و تا کوه‌های هندوکش در شمال شرق فلات امتداد دارد.
- ۴) جلگه سند و پنجاب در شرق فلات ایران قرار دارد.

۱۹۳- هریک از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام ناهمواری در ایران است؟

«دما در آنجا، پایین‌تر از مناطق پست و هموار مجاور آن است. - در دامنه جنوبی آن، رطوبت کم و پوشش گیاهی کم و ناچیز است. - جنس سنگ‌های آن رسوبی و آهکی است. - دارای دره‌های باز و دشت‌های وسیع است.»

- ۱) کوه‌پایه‌های زاگرس - زاگرس - زاگرس - زاگرس جنوب شرقی
- ۲) کوه‌پایه‌های البرز - البرز - البرز - زاگرس شمال غربی
- ۳) کوه‌پایه‌های زاگرس و البرز - البرز - زاگرس - زاگرس شمال غربی
- ۴) کوه‌پایه‌های زاگرس و البرز - البرز - زاگرس - زاگرس جنوب شرقی

۱۹۴- کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) توده هوای سودانی گاهی در فصل تابستان رطوبت دریای سرخ را به کشور می‌آورد.
- ۲) توده هوای گرم‌و خشک در تابستان هوای گرم را از عربستان به داخل کشور می‌آورد.
- ۳) توده هوای مرطوب مدیترانه‌ای در فصل زمستان رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را به داخل کشور انتقال می‌دهد.
- ۴) توده هوای مرطوب موسمی در برخی از سال‌ها، در تابستان از اقیانوس هند به جنوب شرق ایران نفوذ می‌کند.

۱۹۵- با وجود قرار گرفتن ایران در منطقه خشک و بیابانی، کدام مورد در تعدیل دما و افزایش بارش نقش مهمی دارد؟

- ۱) کوه‌ها
- ۲) دریاها و شمال و جنوب ایران
- ۳) نفوذ توده هوای مرطوب موسمی
- ۴) گسترش در عرض‌های مختلف جغرافیایی

۱۹۶- به اعتقاد زمین‌شناسان، هم‌زمان با ارتفاع گرفتن کوه‌ها و ناهمواری‌ها، زمین‌های پست و هموار فلات ایران به چه صورتی شکل گرفتند و از

آغاز کواترنر تاکنون کدام مورد، عامل مهم تغییر چهره زمین بوده است؟

- ۱) ارتفاعات مخروطی شکل - فرسایش
- ۲) دشت‌ها و چاله‌ها - تغییرات آب‌وهوایی
- ۳) حوضه‌های بسته - فرسایش
- ۴) جلگه‌ها - تغییرات آب‌وهوایی

۱۹۷- «برنامه توسعه شهری» به چه منظوری تدوین شده است و در این برنامه از چه چیزی استفاده می‌شود؟

- ۱) مشخص شدن نقش و کارایی شهرها - تصاویر هوایی
- ۲) کنترل رشد شهرها - عکس‌های ماهواره‌ای
- ۳) مشخص شدن نقش و کارایی شهرها - نقشه‌های کاربری زمین
- ۴) کنترل رشد شهرها - تصاویر هوایی

۱۹۸- به ترتیب علت محدود بودن جوامع شهری در نواحی مرکزی و شرقی ایران و تعداد کم مراکز شهری در نواحی جنوبی کشور چیست؟

- ۱) دسترسی نداشتن به آب - ناهمواری
- ۲) دسترسی نداشتن به آب - عرض جغرافیایی
- ۳) راه‌های ارتباطی - ناهمواری
- ۴) راه‌های ارتباطی - عرض جغرافیایی

۱۹۹- عامل ... در طول تاریخ به بعضی از شهرها ارج و اعتباری بخشیده است، از جمله شهر ...

- ۱) راه‌های ارتباطی - کرمانشاه
- ۲) دفاعی - اصفهان
- ۳) آب - اصفهان
- ۴) ناهمواری - تبریز

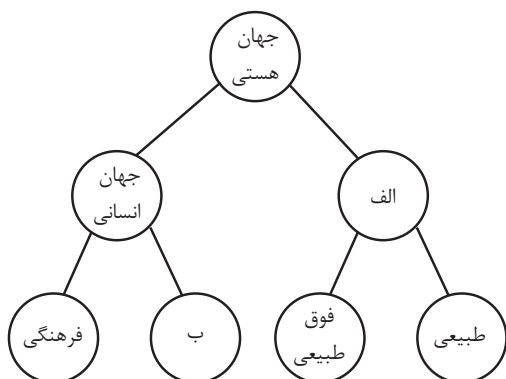
۲۰۰- کدام گزینه درباره تقسیمات سیاسی ایران نادرست است؟

- ۱) نخستین تقسیمات سیاسی استان در سال ۱۳۱۶ شمسی انجام شد.
- ۲) بخش، از شهرستان کوچک‌تر و از شهر بزرگ‌تر است.
- ۳) دهستان، کوچک‌ترین واحد سکونت است که ده‌دار آن را اداره می‌کند.
- ۴) دلیل تقسیم استان به واحدهای کوچک‌تر، اداره بهتر آن است.

جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی
صفحه‌های (۱۶ تا)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم اجتماعی

۲۰۱- به ترتیب در رابطه با موارد «الف» و «ب» کدام گزینه درست است؟

- ۱) برخی این جهان را به طبیعت محدود می‌کنند - جهان انسانی اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد در برابر این جهان قرار می‌گیرد.
- ۲) متفکران مسلمان، این جهان را جهان تکوین نیز می‌نامند - وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد، در محدوده این جهان زندگی می‌کند.
- ۳) بخش فردی این جهان به زندگی شخصی و فردی انسان بازمی‌گردد - ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان، به این بخش مربوط می‌شود.
- ۴) این جهان پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد - هر چه با عمل و اندیشه انسان پدید می‌آید مربوط به این جهان است.

۲۰۲- موارد کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر را بیان می‌کند؟

- هر فرد بر چه اساسی مسائل روزمره زندگی خود را تفسیر می‌کند؟
- اعتقاد به جهان طبیعت به‌عنوان ماده خام، مختص چه دیدگاهی است؟
- عامل مؤثر در تداوم و انتقال یک فرهنگ چیست؟
- ۱) عقاید و ارزش‌ها - فرهنگ‌گرایان - عناصر و اجزای درون فرهنگ‌ها
- ۲) هنجارها و ارزش‌ها - فرهنگ‌گرایان - عناصر و اجزای درون فرهنگ‌ها
- ۳) عقاید و ارزش‌ها - طبیعت‌گرایان - آرمان‌ها و ارزش‌های جهان‌شمول
- ۴) هنجارها و ارزش‌ها - طبیعت‌گرایان - آرمان‌ها و ارزش‌های جهان‌شمول

۲۰۳- در رابطه با دیدگاه‌های متفاوت نسبت به تعامل جهان‌ها کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

دیدگاه	ویژگی
الف	جهان عینی را مهم‌تر از جهان ذهنی می‌دانند و بین علوم طبیعی و انسانی تفاوتی واقعی قائل نیستند.
متفکران مسلمان و قرآن کریم	ب
ج	جهان عینی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

- ۱) طبیعت‌گرایان - هرگاه انسان اخلاقی الهی داشته باشد و جامعه نیز از فرهنگی توحیدی برخوردار باشد، جهان انسانی درهای برکات خود را به روی جوامع می‌گشاید. - فرهنگ‌گرایان
- ۲) فرهنگ‌گرایان - جهان عینی و تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز محدود به حیات انسانی نمی‌باشد - طبیعت‌گرایان
- ۳) فرهنگ‌گرایان - قرآن کریم علاوه بر آنکه برای جامعه و فرهنگ، جایگاه ویژه‌ای قائل است، جهان اجتماعی را نیز نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت افراد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند - طبیعت‌گرایان
- ۴) طبیعت‌گرایان - هرگاه افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشترکانه داشته باشند، زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها بازمی‌مانند و ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کنند - فرهنگ‌گرایان

۲۰۴- به ترتیب کدام عبارت از نظر کسانی که جهان عینی را به طبیعت محدود می‌کنند، نادرست و کدام عبارت درباره جهان فرهنگی و جهان عینی از دید قرآن و متفکران مسلمان درست است؟

- ۱) جهان عینی، مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی نیست - هرگاه افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشترکانه داشته باشند، زمین و آسمان به تعامل سازنده با آن‌ها می‌پردازند.
- ۲) ذهن افراد و فرهنگ جامعه، هویتی غیرمادی دارد - جهان عینی، ظرفیت‌های آسمانی خود را از کسانی که فرهنگ توحیدی نداشته باشند، پنهان می‌کند.
- ۳) برای جامعه و فرهنگ اهمیت ویژه‌ای قائل نیستند - جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و از مسئولیت فرد در قبال جامعه سخن می‌گوید.
- ۴) بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند. - جهان عینی، بر اساس حکمت و مشیت خداوند سبحان، رفتاری حکیمانه با انسان و جامعه انسانی دارد.

۲۰۵- چند مورد از موارد زیر، ویژگی نگاه قرآنی و اسلامی نسبت به ارتباط جهان‌های مختلف است؟
«قاتل شدن جایگاه ویژه برای جامعه - سخن گفتن از زندگی و مرگ ام‌ها - نادیده نگرفتن جهان فردی اشخاص - اعتقاد به محدودیت جهان عینی به طبیعت - تأکید بر مسئولیت فرد در مقابل فرهنگ - عدم محدودیت آگاهی به حیات انسانی - ترجیح دادن جهان فرهنگی بر جهان ذهنی»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) سه (۴) دو

۲۰۶- در ارتباط با گوناگونی تاریخی فرهنگ‌ها کدام گزینه نادرست است؟

(۱) فرهنگ‌هایی که در طول زمان در یک سرزمین واحد پدید آمده‌اند و فرهنگ‌هایی که در زمان واحد در سرزمین‌های متعدد به وجود می‌آیند، زندگی و تاریخ یکسانی ندارند.
(۲) آدمی با فعالیت‌های انسانی و فرهنگی خود و از طریق تصرفاتی که در طبیعت انجام می‌دهد، امکان سازگاری با شرایط مختلف جغرافیایی را پیدا می‌کند.

(۳) تفاوت اخلاق و فرهنگ بشر از سنخ تفاوت‌هایی است که یک نوع واحد از موجودات طبیعی در طول زندگی خود دارند.
(۴) برخی از فرهنگ‌ها قابلیت تداوم و حتی انتقال از یک منطقه جغرافیایی و فرهنگی به مناطق دیگر را دارند.

۲۰۷- هر کدام از عبارات‌های زیر به ترتیب با کدام موضوع مرتبط است؟

- فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری بشر است.
- فرهنگی که کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و سایرین را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.
- جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق است اما رفتارهای آن موافق با آن نباشد.

(۱) فرهنگ جهانی - سرمایه‌داری - مدینه ضاله
(۲) فرهنگ حق - صهیونیسم - مدینه فاسقه
(۳) فرهنگ حق - سرمایه‌داری - مدینه فاسقه
(۴) فرهنگ جهانی - صهیونیسم - مدینه ضاله

۲۰۸- به ترتیب، «فقدان»، «وجود» و «فقدان» کدام ویژگی در یک فرهنگ منجر به پیامدهای زیر می‌شود؟

- ناتوانی در سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف
- مقاومت‌سازی فرهنگ در برابر فرهنگ‌های رقیب
- نسبیت فرهنگی

(۱) عقلانیت نوع اول - حریت و آزادی - عقلانیت نوع دوم
(۲) حقیقت - مسئولیت و تعهد - عقلانیت نوع اول
(۳) عقلانیت نوع اول - مسئولیت و تعهد - عقلانیت نوع اول
(۴) حقیقت - مسئولیت و تعهد - عقلانیت نوع دوم

۲۰۹- هر کدام از عبارات زیر با کدام موضوع مرتبط است؟

- از نظر قرآن، عاملی وجود دارد که باعث می‌شود که زمین و آسمان ظرفیت‌های الهی خود را از انسان پنهان کنند.
- فرهنگی که تسلط یک جامعه، گروه یا قوم خاص را بر دیگران طلب می‌کند.
- فرهنگی که جهان را به دوگانه مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند.

(۱) هویت مشرکانه فرهنگ - فرهنگ سلطه - فرهنگ جهانی نوع اول
(۲) هویت ناعادلانه فرهنگ - فرهنگ استکبار - فرهنگ جهانی نوع اول
(۳) هویت ناعادلانه فرهنگ - فرهنگ صهیونیسم بین‌الملل - فرهنگ جهانی نوع دوم
(۴) هویت مشرکانه فرهنگ - فرهنگ استکبار - فرهنگ جهانی نوع دوم

۲۱۰- در متن زیر به ترتیب فقدان کدام ارزش‌ها در فرهنگ مدرن نقد شده‌اند؟

«در فیلم «عصر جدید» چارلی چاپلین، انسان در جهان مدرن به‌عنوان موجودی تعریف می‌شود که در تمام طول زندگی خود مشغول کار کردن است و فرصتی برای اندیشیدن و امور روحانی ندارد؛ او نقشی در تغییر سرنوشت خود ندارد و از زمانی که به دنیا می‌آید، تقدیرش مشخص است؛ یا صاحب کارخانه و ثروتمند است یا اینکه باید به‌عنوان نیروی کار برای ثروتمندان کار کند.»

(۱) عقلانیت - مسئولیت و تعهد - عدالت و قسط
(۲) معنویت - عدالت و قسط - آزادی و حریت
(۳) عقلانیت - عدالت و قسط - آزادی و حریت
(۴) معنویت - مسئولیت و تعهد - عدالت و قسط

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم اجتماعی
(کنش انسانی، کنش اجتماعی)
صفحه‌های (۳ تا ۲۳)

۲۱۱- کدام گزینه در رابطه با ویژگی معنادار بودن کنش انسانی صحیح است و در رابطه با هدفدار بودن آن نادرست است؟

- ۱) ممکن است فردی به صحیح بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن نگیرد. - ممکن است دو دانش‌آموز در یک کلاس دست خود را هم‌زمان بالا ببرند ولی مقصود یکسانی نداشته باشند.
- ۲) سخن گفتن فقط صداهایی نیست که با اراده و آگاهی از دهان خارج می‌شوند، بلکه مجموعه‌ای از کلمات است که به وسیله صداهای دیگر منتقل می‌شود. - اینکه اگر فردی به رودخانه‌ای قدم می‌گذارد یا قصد ماهیگیری دارد یا می‌خواهد سردی و گرمی آب را متوجه شود، بیانگر هدفدار بودن کنش است.
- ۳) اینکه اگر فردی به رودخانه‌ای قدم می‌گذارد یا قصد ماهیگیری دارد یا می‌خواهد سردی و گرمی آب را متوجه شود، بیانگر هدفدار بودن کنش است. - سخن گفتن فقط صداهایی نیست که با اراده و آگاهی از دهان خارج می‌شوند، بلکه مجموعه‌ای از کلمات است که به وسیله صداهای دیگر منتقل می‌شود.
- ۴) کنش‌های انسانی را بدون توجه به این ویژگی نمی‌توان شناخت. - هر فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود و این هدفمندی ضامن دستیابی به مقصود است.

۲۱۲- هریک از عبارتهای زیر به ترتیب به کدام یک از پیامدهای کنش انسانی مربوط می‌شود؟

الف) به‌خوبی پاسخ‌دادن به پرسش‌های امتحانی

ب) یاد گرفتن درس‌ها توسط دانش‌آموز

ج) نمره خوب دادن توسط معلم

۱) پیامد ارادی - پیامد احتمالی - پیامد ارادی کنش دانش‌آموز

۲) پیامد غیرارادی - پیامد طبیعی - پیامد ارادی کنش معلم

۳) پیامد غیرطبیعی - پیامد قطعی - پیامد ارادی ناشی از اراده معلم

۴) پیامد ارادی - پیامد غیرارادی - پیامد طبیعی کنش دانش‌آموز

۲۱۳- کدام گزینه به ترتیب نشان‌دهنده ویژگی و موضوع علوم انسانی و علوم طبیعی است؟

- ۱) علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند، زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش انسانی نیستند. - پدیده‌های طبیعی مستقل از معانی و اهدافی هستند که انسان‌ها در نظر می‌گیرند.
- ۲) علوم انسانی تنها درباره کنش‌های اجتماعی و پیامدهای ارادی آن‌ها بحث می‌کند. - پدیده‌های طبیعی به تصمیم و اقدام انسان‌ها وابسته نیستند.
- ۳) علوم انسانی تنها درباره کنش‌های اجتماعی و پیامدهای ارادی آن‌ها بحث می‌کند. - پدیده‌های طبیعی مستقل از معانی و اهدافی هستند که انسان‌ها در نظر می‌گیرند.
- ۴) علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند، زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش انسانی نیستند. - شناخت راه استفاده از پدیده‌های طبیعی مستقل از اغراض و اهداف انسان‌ها است.

۲۱۴- کدام یک، پیامد تحقق ارزش‌ها و هنجارها از طریق کنش اجتماعی را به‌درستی نمایان می‌کند؟

۱) الف: پیدایش نقش‌های اجتماعی ← ایجاد جامعه‌پذیری ← کنترل اجتماعی

ب: تعلیم و تربیت ← تعیین انتظارات و توقعات ← نظام اجتماعی خرد و کلان

۲) الف: شکل‌گیری انتظارات و توقعات ← کنترل اجتماعی ← ایجاد جامعه‌پذیری

ب: تشویق و تنبیه ← پیدایش نقش‌های اجتماعی ← نظام اجتماعی خرد و کلان

۳) الف: تعلیم و تربیت ← ایجاد جامعه‌پذیری ← کنترل اجتماعی

ب: تعیین انتظارات و توقعات ← ایجاد نقش‌های اجتماعی ← نظام اجتماعی خرد و کلان

۴) الف: تعلیم و تشویق ← تعیین انتظارات و توقعات ← کنترل اجتماعی

ب: ایجاد جامعه‌پذیری ← پیدایش نقش‌های اجتماعی ← تعلیم و تربیت

۲۱۵- درست و نادرست بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- هنجار اجتماعی مقدم بر کنش اجتماعی ایجاد می‌شود، زیرا در نبود هنجار، افراد الگویی برای انجام کنش ندارند.

- آموزش مزیت‌های حجاب به دانش‌آموزان مصداق جامعه‌پذیری است.

- نظام اجتماعی کلان، برخلاف نظام اجتماعی خرد، به‌وسیله کنش‌های اجتماعی متقابل شکل می‌گیرد.

- هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی مورد قبول افراد جامعه است.

- ۱) غ - ص - غ - غ ۲) غ - ص - غ - ص ۳) ص - ص - غ - ص ۴) ص - ص - ص - غ

۲۱۶- به ترتیب «پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت»، «نشان دادن راه صحیح استفاده از طبیعت»، «رها سازی انسان از

محدودیت‌های طبیعت» مربوط به فواید کدام دسته از علوم است؟

- ۱) فواید علوم طبیعی - فواید علوم انسانی - فواید علوم انسانی
- ۲) فواید علوم انسانی - فواید علوم انسانی - فواید علوم طبیعی
- ۳) فواید علوم طبیعی - فواید علوم انسانی - فواید علوم طبیعی
- ۴) فواید علوم طبیعی - فواید علوم طبیعی - فواید علوم انسانی

۲۱۷- هر عبارت به ترتیب علت، موضوع و تعریف کدام گزینه است؟

- آگاهی و هدفی که کنش بر اساس آن شکل می‌گیرد.

- شناسایی قوانین کلی موجودات

- نوعی از پیامد کنش که کنش نیست.

- ۱) معنادار بودن کنش انسان - متافیزیک - پیامد طبیعی
- ۲) ارادی بودن کنش انسان - علوم طبیعی - پیامد ارادی
- ۳) معنای خاص کنش انسان - علم فلسفه - پیامد غیرطبیعی
- ۴) ارادی بودن کنش انسانی - علوم اجتماعی - پیامد غیرارادی

۲۱۸- به ترتیب هر عبارت با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

علوم انسانی	علوم طبیعی	ج	علوم ابزاری
د	ب	فهم معانی کنش‌های انسانی	الف

- بدون استفاده از علوم انسانی ممکن است وسیله فساد و تباهی انسان و جهان شود.

- علوم تفهیمی

- همانند چراغی است که راه صحیح استفاده از ابزار را به انسان نشان می‌دهد.

- تسلط انسان بر طبیعت

- ۱) ب - د - الف - ج
- ۲) الف - ب - د - ج
- ۳) ج - د - ب - الف
- ۴) ب - ج - د - الف

۲۱۹- در متن زیر، به ترتیب به کدام یک از فواید علوم انسانی اشاره شده است؟

«مجامع بین‌المللی تاکنون کنفرانس‌های گوناگونی برای مقابله با بحران محیط زیست برگزار کرده‌اند. این کنفرانس‌ها، مسائل و مشکلات زیست‌محیطی در سطح جهان را ناشی از عملکرد بسترهای معرفتی جهان غرب می‌دانند و آن را عامل اصلی کنش‌های اخلاقی ناپسند آدمیان می‌شمارند. تأثیر بحران‌های زیست‌محیطی در به‌وجود آمدن بحران‌های معرفتی و معنوی، اندیشمندان علوم اجتماعی را بر آن داشته است تا اصول و قواعد جدیدی برای بهره‌برداری از فناوری نوین مدون کنند.»

- ۱) شناخت راه صحیح زندگی - شناخت فضیلت و سعادت - انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان
- ۲) انتقاد از کنش‌های ناپسند انسان - شناسایی عوامل مؤثر بر کنش انسان - کمک به استفاده صحیح از دانش ابزاری
- ۳) آزادسازی انسان از ظلم - انتقاد از کنش‌های غیراخلاقی - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از طبیعت
- ۴) نقد و داوری کنش‌های آدمیان - پیشگیری از پیامدهای نامناسب کنش انسانی - فهم معانی کنش آدمیان

۲۲۰- درستی و نادرستی عبارات زیر را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- الف) موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی.
 ب) علوم طبیعی اگر دچار مشکل شوند قدرت تصرف انسان در طبیعت محدود می‌شود.
 ج) هنگامی که خود انسان به بحران گمراهی گرفتار شود، علوم ابزاری نه تنها مشکلی را حل نمی‌کنند، بلکه بر مشکلات او می‌افزایند.
 د) علوم انسانی بدون استفاده از علوم طبیعی ممکن است وسیله فساد و تباهی انسان و جهان شوند.

- ۱) غ - ص - ص - غ
- ۲) ص - ص - غ - غ
- ۳) غ - ص - غ - ص
- ۴) ص - غ - غ - ص

کلیات (۱)
صفحه‌های (۱۷۳)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس فلسفه و منطق): ۲۰ دقیقه

فلسفه سال چهارم

۲۲۱- مابعدالطبیعه به مطالعه ...

- (۱) اشیاء از جهت چگونگی آن‌ها می‌پردازد.
(۲) موجودات از جهت هستی آن‌ها می‌پردازد.
(۳) وجود مطلق و احکام آن می‌پردازد.
(۴) مطلق وجود و قیود و شروط آن می‌پردازد.

۲۲۲- دستیابی به «وجود محض» ... مابعدالطبیعه است و آن‌جا که از سیر و حرکت انسان، تبدیل او را به جهانی عقلانی، مشابه جهان عینی، بخواهیم دست به دامان ... مابعدالطبیعه شده‌ایم.

- (۱) زبان - هدف (۲) روش - هدف (۳) زبان - موضوع (۴) روش - موضوع

۲۲۳- بیت «هر آن کوز دانش برد توشه‌ای / جهانی است بنشسته در گوشه‌ای» با کدام یک از موارد زیر مرتبط است؟

- (۱) هو الاول و الاخر و الظاهر و الباطن و هو بكل شیء علیم
(۲) تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون / کجا به کوی طریقت گذر توانی کرد
(۳) الحکمة هی صیرورة الانسان عالماً عقلياً مضاهياً للعالم العینی
(۴) عجز از ادراک ماهیت عمو / حالت عامه بود مطلق مگو

۲۲۴- در باب نسبت بین دین و فلسفه، کدام عبارت درست است؟

- (۱) در مورد مسائل فلسفی، از دین انتظار دستگیری نداریم.
(۲) دین الهی تنها به مسائل این جهانی پرداخته است.
(۳) در معارف وحی، مسائل فلسفی با چارچوب فلسفی ارائه شده‌اند.
(۴) بحث درباره وجود حتی در حوزه دین به قلمرو فلسفه مربوط است.

۲۲۵- با توجه به حدیث امام علی (ع) درباره فرشتگان و ملائک کدام گزینه در این باره درست نیست؟

- (۱) نمونه بارز خلقت و واسطه فیض آفرینش هستند.
(۲) تمامی کمالات را دارا هستند.
(۳) عاری از ماده و قوه‌اند اما فعلیت تام دارند.
(۴) ذات باری بر آن‌ها تجلی کرده است.

۲۲۶- در رابطه با فطرت ثانی کدام عبارت درست است؟

- (۱) پرسش‌هایی پیرامون ماهیت اشیاء پدید می‌آورد.
(۲) هر انسانی یک روز دچار این فطرت می‌گردد.
(۳) به صورت ناگهانی انسان را دچار حیرت می‌کند.
(۴) رسیدن به آن با کنار گذاشتن مسائل مادی می‌باشد.

۲۲۷- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

حضرت علی در خطبه اول نهج البلاغه ...

- (۱) خداوند را قرین هیچ چیز دیگری نمی‌داند.
(۲) خداوند را واجد تمامی صفات و نیکی‌ها می‌داند.
(۳) کمال توحید را اخلاص به ساحت مقدس حق می‌داند.
(۴) کمال معرفت را ایمان آوردن به کردگار معرفی می‌کند.

۲۲۸- در بین مسلمانان صدر اسلام ...

- (۱) معتزله بحث عقلی در مابعدالطبیعه را واجب می‌دانستند.
(۲) اهل حدیث نهایتاً به روایت و تحلیل احادیث می‌پرداختند.
(۳) جبهه نفی قرابت بیشتری با مسلمانان شیعی داشتند.
(۴) معتزله از عقل استدلالی به صورت نه چندان کامل بهره می‌بردند.

۲۲۹- با توجه به نحوه تفکر اهل حدیث حول آیه «الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى»، کدام گزینه درست است؟

- (۱) پرسشگری از این آیه اشکالی ندارد اما هیچ پاسخ قطعی برای آن پرسش‌ها نمی‌توان یافت.
(۲) نحوه استیلای خدا بر عرش نامعلوم است اما هرکسی باید به این استیلا اعتقاد داشته باشد.
(۳) پرسشگری از این آیه تا زمانی که منجر به تجزیه و تحلیل عقلی نشود اشکال ندارد.
(۴) از ظاهر این آیه، استیلا و استوای خداوند برای ما اثبات شدنی نیست.

۲۳۰- در آغاز فهم فلسفه اسلامی ...

- (۱) باید با مفاهیم دینی آشنا شویم.
(۲) به توضیح و تفسیر شیوه فلاسفه نیازمندیم.
(۳) آشنایی با نحوه برخورد مسلمانان با فلسفه لازم است.
(۴) باید زادگاه فلسفه اسلامی را بشناسیم.

منطق و فلسفه سال سوم

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

منطق

انسان و تفکر، چگونه تعریف می‌کنیم؟
صفحه‌های (۱۳ تا ۱۲)
فلسفه سال سوم
فلسفه چیست (۱)
صفحه‌های (۱۳ تا ۸)

۲۳۱- آن ملاک برتری انسان که همواره مورد قبول عموم مردم بوده است، چیست؟

- (۱) عمل و رفتاری که در نتیجه تفکر واقع شود.
- (۲) داشتن روحی با فعالیت هدفدار و قانونمند
- (۳) بهره‌برداری از قواعد منطقی در تفکر
- (۴) اندیشه‌ای که در قالب سخن ظهور پیدا کند.

۲۳۲- در رابطه با علم منطق نمی‌توان گفت ...

- (۱) توسط ارسطو کشف شده است و نه ابداع.
- (۳) هر انسانی با آن آشنا می‌باشد.

۲۳۳- کدامیک از تعاریف زیر بدون اشکال است؟

- (۱) استعداد = پتانسیلی که هر فرد یا شیء دارد.
- (۲) دایره = خطی که منحنی‌الدور باشد.
- (۳) انسان = موجود دوپایی که سخن بگوید.
- (۴) مثلث = شکلی که سه زاویه داشته باشد.

۲۳۴- کدام گزینه تصور محسوب نمی‌شود؟

- (۱) آن روز که مدرسه نرفتم
- (۳) آبی بودن آسمان

۲۳۵- آن‌گاه که از چیستی یک مفهوم سؤال می‌شود، برای پاسخ ...

- (۱) ناچار به استفاده از تصدیق هستیم.
- (۳) به کمک تصورات به آن پاسخ می‌دهیم.

۲۳۶- در مورد تعریف «مصدر» به «کلمه‌ای که انجام کاری را می‌رساند.» و «استدلال» به «قضیه‌ای که به ما شناخت جدیدی ارائه دهد.»، به ترتیب می‌توان گفت:

- (۱) جامع و مانع نیست - مانع نیست
- (۳) جامع است و مانع نیست - جامع نیست

۲۳۷- دل‌خوش نبودن سقراط به این‌که او را ... بخوانند، قطعاً معلول ... بود.

- (۱) فیلسوفوس - تواضع و فروتنی
- (۳) سوفیست - هم‌ردیف نشدن با مغالطه‌کاران

۲۳۸- کدام گزینه عبارت مقابل را به درستی کامل می‌کند؟ دانشمندان ...

- (۱) درستی روش تجربه و آزمایش را کشف می‌کنند.
- (۲) درستی روش تجربه و آزمایش را مورد بررسی قرار می‌دهند.
- (۳) به کاشفیت روش تجربی از اسرار طبیعت، اطمینان دارند.
- (۴) به توضیح مبانی فهم بهتر پدیده‌های طبیعی می‌پردازند.

۲۳۹- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) می‌توان هر چیزی را در طبیعت قابل شناخت معرفی کرد.
- (۲) یکنواخت عمل کردن طبیعت تنها در شرایط مشابه ممکن است.
- (۳) تکرار یک پدیده در طبیعت منجر به تشکیل یک قانون می‌شود.
- (۴) می‌توان گفت که همواره مفهوم قانون و رابطه علیت گره خورده است.

۲۴۰- رابطه بین علوم تجربی و فلسفه چگونه است؟

- (۱) فلسفه تنها مبادی علوم تجربی را مورد بررسی قرار می‌دهد.
- (۲) هیچ علمی بدون وجود مبانی فلسفی حاصل نخواهد شد.
- (۳) هر اصل فلسفی در هر شاخه از علوم به یک اندازه پذیرفته نمی‌شود.
- (۴) بعضی اصول غیرتجربی علوم در خود علوم تجربی شناخته می‌شوند.

- (۲) دانشجویی که به دنبال علم است
- (۴) هنوز هم زنگ هستی

- (۲) به بیان معنای آن مفهوم می‌پردازیم.
- (۴) از همه معلومات قبلی خود استفاده می‌کنیم.

- (۲) مانع است و جامع نیست - بی‌ربط است
- (۴) جامع و مانع نیست - بی‌ربط است

- (۲) سوفیست - تواضع و فروتنی
- (۴) فیلسوفوس - هم‌ردیف نشدن با مغالطه‌کاران

کلیات
(۳ ابتدای رویکرد انسان گر)
صفحه‌های (۱۵ تا)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۴۱- وجه شباهت دو رویکرد رفتاری و شناختی در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) جبرگرا بودن
- (۲) ارائه بر اساس مدل‌ها
- (۳) مکانیستی بودن
- (۴) مبهم بودن

۲۴۲- چرا علم روان‌شناسی در شناخت بهتر انسان، نیازمند استفاده از سایر معارف است؟

- (۱) ارتباط شاخه‌های علم با یکدیگر
- (۲) افزایش دقت و قدرت یافته‌ها
- (۳) پیچیده بودن انسان
- (۴) گستردگی علم روان‌شناسی

۲۴۳- مکانیسم‌های دفاعی توسط کدام بخش از ساختمان روان و با چه هدفی استفاده می‌شوند؟

- (۱) کشش‌های غریزی - ارضا غریزی
- (۲) نیروی ناخودآگاه - سازگاری
- (۳) خود - سازگاری
- (۴) غرایز زیستی - کاهش اضطراب

۲۴۴- وقتی محققی می‌خواهد تأثیر خواب را بر توانایی رانندگی بررسی کند، کدام گزینه ارتباطی با معیارهای اساسی آزمون‌پذیری این تحقیق ندارد؟

- (۱) به‌دست آوردن ضریب تعیین میزان خواب‌آلودگی
- (۲) به حداکثر رساندن اثر وضعیت جاده بر نتیجه آزمایش
- (۳) رسیدن به نتایج مشابه در آزمایش‌های مکرر
- (۴) شناسایی متغیرهای تأثیرگذار دیگر

۲۴۵- روان‌شناسی علمی در سال ۱۸۷۹ به دنبال پاسخ به چه پرسشی به‌وجود آمد؟

- (۱) پرسشی فلسفی با این مضمون که «حواس ما چگونه جهان را ادراک می‌کند؟»
- (۲) پرسش جدید «انسان چگونه رفتار می‌کند؟»
- (۳) پرسش از چگونگی رفتار و درک جهان
- (۴) این پرسش که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟»

۲۴۶- یافته‌های رویکرد رفتاری در کدام گزینه به‌درستی مطرح شده‌اند؟

- (۱) پس‌خوراند زیستی - سندروم انطباق عمومی
- (۲) سندروم انطباق عمومی - حساسیت‌زدایی منظم
- (۳) منطقه‌بندی کردن مغز - بی‌زاری درمانی
- (۴) حساسیت‌زدایی منظم - پس‌خوراند زیستی

۲۴۷- کدام محقق در آزمایش‌های خود به این نتیجه رسید که دلبستگی مادر - فرزندی چیزی فراتر از نیاز به غذاست؟

- (۱) بروکا
- (۲) لشلی
- (۳) هارلو
- (۴) بالبی

۲۴۸- کدام روش درمان ناراحتی‌های روانی، ذیل رویکرد رفتاری قرار نمی‌گیرد؟

- (۱) آموزش تشخیص افکار خود - سرزنشگر در هنگام بحران برای درمان افسردگی
- (۲) تماس تدریجی با عامل ترس‌زا به منظور درمان هراس
- (۳) آموزش کنترل تپش قلب در مواقع اضطراب شدید
- (۴) مصرف بیش از اندازه سیگار در زمان کوتاه برای ایجاد بی‌زاری و ترک سیگار

۲۴۹- به‌ترتیب کدام تعریف تکرارپذیری در پژوهش علمی است و در روند ارائه نظریه، بعد از قیاس، کدام مرحله قرار دارد؟

- (۱) نتایج مشابه با آزمودنی‌های مشابه - فرضیه‌سازی
- (۲) نتایج یکسان با آزمودنی‌های متفاوت - فرضیه‌سازی
- (۳) نتایج یکسان در آزمایش‌های مکرر - شکل‌دهی نظریه
- (۴) نتایج مشابه در آزمایش‌های مکرر - شکل‌دهی نظریه

۲۵۰- منظور از رویکرد در روان‌شناسی چیست؟

- (۱) اصطلاحی برای توصیف و تبیین پدیده‌ها
- (۲) قابلیت پدیده روانی برای بررسی از دیدگاه‌های گوناگون
- (۳) راهی برای توضیح و تبیین رفتار و روش‌هایی که از طریق آن رفتار را بررسی می‌کنند
- (۴) حداقل چهار روش اصلی برای توصیف و تبیین رفتار

پشتیبان

گفت و گو با پشتیبان درباره هدف گذاری دو درس

۲۸۷- آیا پشتیبان شما در تماس تلفنی خود با شما درباره هدف گذاری ۲ درس گفت و گو کرد؟

- ۱) خیر، در این نوبت درباره هدف گذاری ۲ درس صحبت نکردیم.
- ۲) پشتیبان با من تماس تلفنی نگرفت.
- ۳) گفت و گو ما درباره هدف گذاری ۲ درس، از لحاظ زمان کافی و از لحاظ کیفیت کاملاً مؤثر بود.
- ۴) پشتیبان با من درباره هدف گذاری ۲ درس صحبت کرد.

تماس تلفنی پشتیبان

۲۸۸- آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟

- ۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.
- ۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.
- ۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (در حد ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد خوب و کافی بود.
- ۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (بیش از ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی: چه زمانی؟

۲۸۹- پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟

- ۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم)
- ۲) در زمان مناسب تماس گرفت (البته قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم)
- ۳) در روز پنجشنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.
- ۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی: چند دقیقه؟

۲۹۰- پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟

- ۱) یک دقیقه تا سه دقیقه
- ۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه
- ۳) بین ۵ تا ۱۰ دقیقه
- ۴) بیش از ۱۰ دقیقه

تماس پشتیبان با اولیا

۲۹۱- آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون با اولیای شما تماس تلفنی داشته است؟

- ۱) بله، یک تماس تلفنی مستقل با ایشان داشته است.
- ۲) بله، هنگامی که با من گفت و گو کرد با والدینم نیز سخن گفت.
- ۳) نمی دانم، شاید تماس گرفته باشد.
- ۴) خیر، ایشان هنوز با اولیای من تماس نگرفته است.

بررسی دفتر برنامه ریزی

۲۹۲- آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون دفتر برنامه ریزی شما را بررسی کرده است؟

- ۱) پشتیبان من دفتر برنامه ریزی ام را با دقت بررسی کرد.
- ۲) پشتیبان من دفتر برنامه ریزی ام را بررسی کرد.
- ۳) پشتیبان من دفتر برنامه ریزی ام را بررسی نکرد.
- ۴) من دفتر برنامه ریزی ندارم.

کلاس رفع اشکال

۲۹۳- آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می کنید؟

- ۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان خودم شرکت خواهم کرد.
- ۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیش تری دارم)
- ۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می کند اما من امروز شرکت نمی کنم.
- ۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی کند.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه شما به موقع شروع می شود؟

- ۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سر وقت آغاز می شود.
- ۲) پاسخ گویی به نظرخواهی رأس ساعت آغاز نمی شود.
- ۳) پاسخ گویی به سؤال های علمی رأس ساعت آغاز نمی شود.
- ۴) در هر دو مورد بی نظمی وجود دارد.

متأخرین

۲۹۵- آیا دانش آموزان متأخر در محل جداگانه متوقف می شوند؟

- ۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متأخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
- ۲) این موضوع تا حدودی رعایت می شود اما نه به طور کامل
- ۳) بله، افراد متأخر ابتدا متوقف می شوند و بعداً وارد حوزه می شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همههمه ایجاد می شود.
- ۴) بله، افراد متأخر بعداً وارد حوزه می شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه ای در نظر گرفته شده و بی نظمی و سروصدا ایجاد نمی شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

- ۱) خیلی خوب
- ۲) خوب
- ۳) متوسط
- ۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه خروج زودهنگام داده می شود؟

- ۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه ترک حوزه داده می شود.
- ۲) گاهی اوقات
- ۳) به ندرت
- ۴) خیر، هیچ گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

- ۱) خیلی خوب
- ۲) خوب
- ۳) متوسط
- ۴) ضعیف